

Gebiedsprogramma Hoofddorp-Centrum

2022-2026

gemeente
Haarlemmermeer

Colofon

Tekst
Gebiedsmanager David Michel in samenwerking met de clusters van de gemeente en de partners in het gebied.

Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet www.haarlemmermeer.nl

Fotografie
Kees van der Veer
Danny Fotografie
Margo Oosterveer
Beeldbank gemeente Haarlemmermeer

Aan de inhoud van dit gebiedsprogramma kunnen geen rechten worden ontleend.

september 2022

Foto voorpagina: Fontein op rotonde Kruisweg-Hoofdweg met op achtergrond het Oude Raadhuis.

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

Kaart Hoofddorp-Centrum **5**

Samenvatting **6**

Inleiding **7**

1. Historie en kenmerken **8**

2. Analyse van het gebied **9**
2.1 Demografie 10
2.2 Wonen en omgeving 11
2.3 Werk en inkomen 12
2.4 Veiligheid en leefbaarheid 13
2.5 Politieke betrokkenheid 14

3. Gebiedsprogramma **15**
3.1 Fysiek 15
3.1.1 Wonen 15
3.1.2 Mobiliteit en parkeren 19
3.1.3 Openbare ruimte (afval, groen en grijs) 20
3.1.4 Energietransitie 21
3.2 Veiligheid 21
3.3 Economie 22
3.4 Sociaal 26
3.4.1 Bewegen, spelen en recreëren 26
3.4.2 De sociale basis: sport, welzijn en cultuur 27
3.4.3 Maatschappelijke voorzieningen in de wijk 27
3.4.4 Jeugd en onderwijs 27
3.5 Samenwerking met partners 28

4. Belangrijkste vraagstukken **29**

5. Gebiedsagenda **30**
5.1 Fysiek 30
5.2 Veiligheid 32
5.3 Economie 33
5.4 Sociaal 33
5.5 Samenwerking met partners 35

Voorwoord

Gebiedsgericht werken is in Haarlemmermeer noodzaak. De zes gebieden waarin de gemeente is opgedeeld en de dorpen en kernen die erin liggen zijn zo verschillend dat oplossingen bijna altijd maatwerk moeten zijn. *One size fits all* geldt in Haarlemmermeer bijna nooit.

Al een tijdje was er behoefte aan om gebiedsprogramma's op te stellen. Zes stuks uiteraard. Met informatie over elk gebied op een geordend rijtje. Dat vergemakkelijkt het opzoeken en dat is bevorderlijk voor gebiedsgericht werken.

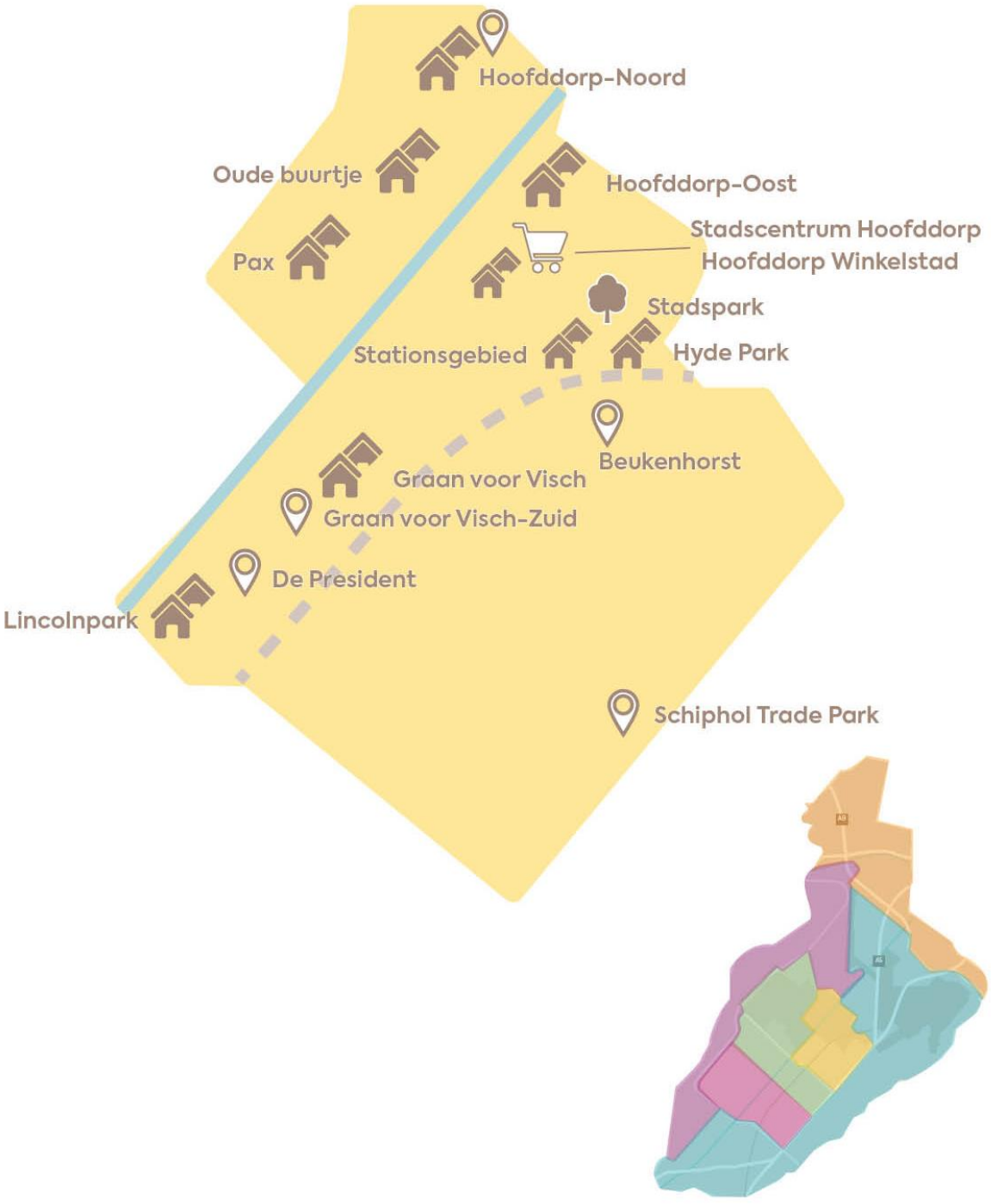
De eerstaangewezen opstellers van gebiedsprogramma's zijn natuurlijk de gebiedsmanagers. Als portefeuillehouder stel ik vast dat zij de klus naar behoren en met terug te lezen plezier hebben geklaard. Ook gaat mijn dank uit naar de partners zoals dorps- en wijkraden, Meerwaarde, ondernemersverenigingen en Sportservice Haarlemmermeer. De gebiedsprogramma's zijn door al dit meedenken en meepraten een écht -tastbaar- product van gebiedsgericht werken geworden. Ze zijn voornamelijk bedoeld voor intern gebruik en voor onze partners. Ik zie er een uitstekend, handzaam en hoogwaardig document in voor eenieder met een initiatief, plan of beleid voor welk stukje van de gemeente dan ook. Kortom, ook voor mij dus!

Elk gebiedsprogramma bevat historische informatie en een gebiedsanalyse (waarin onder meer bevolkingsopbouw, wonen en woonomgeving, werk en inkomen, veiligheid, leefbaarheid en politieke betrokkenheid de revue passeren). De hoofdbestanddelen van het feitelijke gebiedsprogramma zijn de thema's: fysiek, veiligheid, economisch, sociaal en samenwerking. Ook hun samenhang komt aan de orde plus de belangrijkste vraagstukken: onderwerpen die bovenaan de agenda staan in het overleg met onze partners in het gebied. Een verrijkende toegift is de zogenoemde gebiedsagenda waarin de ontwikkelingen voor de komende vier jaar zijn weergegeven. Denk aan woningbouw of wegen, onderwijs, sociaal, jeugd en ouderen. De zes gebiedsprogramma's zijn zeer uiteenlopend dus, maar met als gemeenschappelijk kenmerk dat maatwerk oftewel gebiedsgericht werken nodig is.

Marjolein Steffens-van de Water
Wethouder Gebiedsgericht Werken

Kaart Hoofddorp-Centrum

-

Samenvatting

Voor elk van de zes gebieden van Haarlemmermeer maken we een gebiedsprogramma. Dit is het gebiedsprogramma voor het gebied Hoofddorp-Centrum en omgeving. Dit gebied bestaat uit Stadscentrum Hoofddorp, verschillende woonwijken en veel bedrijventerreinen. Al deze wijken hebben -nu en de komende jaren- te maken met diverse uitdagingen. Hoofddorp-Centrum en omgeving is een zeer dynamisch gebied.

In het gebied spelen op dit moment veel ruimtelijke ontwikkelingen. We maken lange termijnplannen die in de toekomst veel invloed hebben op het gebied. De uitdagingen in het gebied zijn dan ook zeer divers.

Op de korte termijn spelen zaken als leefbaarheid in de wijken en parkeren en bereikbaarheid. In Hoofddorp-Centrum maken de ondernemers zich zorgen over de ontwikkelingen van het programma Stadscentrum Hoofddorp. Wij kunnen maar beperkt sturen op de uitvoering van de private ontwikkelingen, terwijl deze van grote invloed zijn op de kwaliteit en de beleving van het stadscentrum.

Op de bedrijventerreinen Hoofddorp-Noord en Graan voor Visch-Zuid laten de onzekerheden die ontstaan door de langetermijnvisies hun effecten zien. In Hoofddorp-Noord duurt het wellicht tot 2040 voordat de transitie van bedrijven naar wonen kan worden geëffectueerd. De bereidheid van eigenaren van bedrijven om verder te investeren neemt af of is er niet meer. Hierdoor komen de gebieden onder druk te staan en verloederen. Daardoor neemt de criminaliteit en ondermijning toe. De afhankelijkheidspositie die wij hebben ten opzichte van de provincie en het Rijk om het stationsgebied te ontwikkelen en daarmee de transitie van Graan voor Visch-Zuid mogelijk te maken, is ook een risico. De leefbaarheid komt op de korte termijn onder druk te staan. Het is belangrijk om na te denken over wat ons te doen staat zolang we de visie niet tot uitvoer kunnen brengen om verloedering en criminaliteit te voorkomen.

De grootste vraagstukken en daarmee uitdagingen zijn:

- De woningontwikkeling in relatie tot de leefbaarheid in de verschillende wijken en bedrijventerreinen.
- De samenhang in de ontwikkelingen van Stadscentrum Hoofddorp en Stationsgebied.
- Gekoppeld hieraan is de verkeersopgave voor parkeren en bereikbaarheid.
- De sociale voorzieningen moeten de groei van het aantal woningen kunnen bijbenen. Deze voorzieningen dragen ook bij aan leefbaarheid en (sociale) veiligheid.

Inleiding

Het gebied Hoofddorp-Centrum bestrijkt Hoofddorp-Oost, Hoofddorp-Noord, Pax, Oude Buurtje, Graan voor Visch, Lincoln- en Victoriapark. Er is speciale aandacht voor Stadscentrum Hoofddorp. De bedrijventerreinen Graan voor Visch-Zuid, Hoofddorp-Noord, Beukenhorst samen met de Taurusavenue, Schiphol Trade Park en De President horen ook bij dit gebied.

Gebiedsprogramma
Dit gebiedsprogramma beschrijft het gebied Hoofddorp-Centrum. Het geeft een overzicht van wat er speelt en van de plannen voor de komende vier jaar. Het benoemt de belangrijkste vraagstukken die de gemeente in deze periode samen met inwoners en partners wil aanpakken. Het gebiedsprogramma laat zien hoe ontwikkelingen op het gebied van wonen, mobiliteit, veiligheid, economie, leefbaarheid, voorzieningen en bevolkingssamenstelling invloed op elkaar kunnen hebben en hoe ze met elkaar samenhangen.
Het gebiedsprogramma is voor partners in het gebied en voor medewerkers van de gemeente. Het helpt bij het maken van beleid en bij het beheer van de openbare ruimte. Met het gebiedsprogramma kan het gebiedsteam met medewerkers van verschillende clusters bepalen hoe zij samenwerken aan de aanpak van vraagstukken in het gebied. Het gebiedsprogramma geldt voor de bestuursperiode tot en met 2026. De gebiedsagenda actualiseren we elke twee jaar.

Gebiedsprogramma op de kaart
Het gebiedsprogramma op de kaart staat online (haarlemmermeer.nl/gebiedsprogrammaopdekaart). Het laat zien waarover de gebiedsmanagers in gesprek zijn met dorps- en wijkraden en andere partners. Op de kaart staan wensen voor de toekomst, werkzaamheden en ontwikkelingen in het gebied. Het gebiedsprogramma op de kaart is geen onderdeel van dit gebiedsprogramma, maar de belangrijkste punten van de kaart komen hierin wel terug.

Leeswijzer
- Hoofdstuk 1 beschrijft de historie en de kenmerken van het gebied Hoofddorp-Centrum.
- Hoofdstuk 2 is de gebiedsanalyse. Hier staan cijfers over de bevolkingsopbouw, wonen en woonomgeving, werk en inkomen, veiligheid en leefbaarheid en politieke betrokkenheid.
- Hoofdstuk 3 is het gebiedsprogramma. Het geeft een overzicht van de plannen voor de komende vier jaar.
  Het gebiedsprogramma bestaat uit vijf pijlers:
  - Fysiek
  - Veiligheid
  - Economisch
  - Sociaal
  - Samenwerking met partners
- Hoofdstuk 4 beschrijft de samenhang tussen de vijf pijlers. Daaruit volgen de belangrijkste vraagstukken voor het gebied Hoofddorp-Centrum.
- Hoofdstuk 5 is de gebiedsagenda. Deze laat voor de komende vier jaar zien wat we wanneer kunnen verwachten of willen oppakken. Dat is nodig om overzicht te houden en regie te kunnen voeren.

1. Historie en kenmerken

Hoofddorp geheel
Op het punt waar de Hoofdvaart en de Kruisvaart elkaar snijden werd in 1853 Kruisdorp – het latere Hoofddorp – gevestigd. De twee watergangen verdeelden het land in 4 gelijke carrés die werden aangewezen voor bebouwing. Het dorp ontwikkelde zich voortvarender dan het zuidelijker gelegen Venneperdorp. Vanaf het voorjaar van 1861 werd de wekelijkse veemarkt op het marktplein gehouden, later gevolgd door de wolmarkt in 1863. Met de komst van het raadhuis werd nogmaals benadrukt dat Kruisdorp de status als 'hoofddorp' van Haarlemmermeer had verworven.

Het agrarische midden van de polder ontwikkelde zich aanvankelijk trager dan de gebieden langs de Ringvaart. Daar had de verbinding met de 'overkant' een positieve uitwerking op de beschikbaarheid en diversiteit aan arbeidsmogelijkheden. De komst van de Haarlemmermeerspoorlijn (1912) betekende een impuls voor de ontwikkeling van Hoofddorp. De verbeterde bereikbaarheid ontnam mensen een barrière om zich hier te vestigen en maakte de weg vrij voor de komst van het Polderhuis een jaar later. De vergaderingen van de waterschappen die hier voortaan werden belegd, betekenden een versterking van de bestuurlijke functie van Hoofddorp.

Het volkomen symmetrische bouwplan voor het toenmalige Kruisdorp heeft niet kunnen verhinderen dat het dorp zich anders ontwikkelde. Het succes en de expansie van luchthaven Schiphol was niet alleen de aanzet tot verdere uitbreiding van Hoofddorp, het forceerde eveneens dat de uitdijing zich westwaarts zou voltrekken, van het vliegveld af. Daardoor ligt het oude dorpscentrum binnen het huidige Hoofddorp zuidoostelijk.

De werkgelegenheid op en rond Schiphol deed de vraag naar woningen stijgen. Vanaf de jaren 70 kwamen de eerste planmatige uitbreidingen van Hoofddorp van de grond. In 1970 telde Hoofddorp iets meer dan 9.200 inwoners: ongeveer een zesde van het totaal in Haarlemmermeer. In 1995 waren dit er al ruim 42.000. Inmiddels telt Hoofddorp meer dan 75.500 inwoners en huisvest het ongeveer de helft van alle Haarlemmermeerders. Het landelijke dorp kreeg, met de planmatige groei van de nieuwbouwwijken, steeds meer vormen van stedelijkheid. De schoksgewijze groei van de bevolking zorgt voor demografische golven binnen Hoofddorp. Dit leidt tot concentratie van mensen die in dezelfde levensfase verkeren. Jonge kinderen worden pubers die vervolgens het ouderlijk huis verlaten. Onderwijl bereiken hun ouders de pensioengerechtigde leeftijd. Al deze fases brengen hun eigen vraagstukken voort en vragen om een toegespitste benadering.

Centrum en omgeving
Kenmerkend voor Hoofddorp-Centrum en omgeving is de stedelijke dynamiek. Het centrum van Hoofddorp is in de afgelopen 30 jaar getransformeerd van een dorpse setting in een dynamisch gebied met stedelijke functies. Er is een mozaïek ontstaan van oude en nieuwe bebouwing. Ook zijn er diverse bedrijven- en kantorenterreinen ontwikkeld. Deze profiteren van de nabijheid van Schiphol en van de ligging in het hart van de Randstad. Ruim een kwart van de Haarlemmermeerse werkgelegenheid (ongeveer 34 duizend personen) is in dit gebied te vinden. Transformatie is hier het kernwoord en tegelijkertijd zijn er woonwijken die niet of nauwelijks veranderen. De uitdaging wordt welke vorm(en) van stedelijkheid hier passend zijn. Het gaat dan onder meer om het type voorzieningen, het behoud van cultureel erfgoed, de transformatie van kantorenlocaties en de samenstelling van de (nieuwe en oude) bevolking. In het centrum van Hoofddorp wonen relatief veel alleenstaanden (40%) en ouderen (ruim 20%).

2. Analyse van het gebied

In dit hoofdstuk staan cijfers en prognoses. Uitgebreide informatie en meerdere tabellen staan op https://infogram.com/1pmj9ez5n06zdeu39qgr21qgqycz2lq7pry?live

In de tabellen wordt onderscheid gemaakt tussen Hoofddorp-Centrum als geheel en het centrumgebied dat bestaat uit het Stadscentrum Hoofddorp, het Oude Buurtje, Hoofddorp-Oost en Hoofddorp-Noord. Het centrumgebied bestaat uit gebieden die fysiek en demografisch erg verschillen. Daardoor zijn de tabellen voor dit gebied minder bruikbaar. Dit zelfde geldt voor Graan voor Visch en de directe omgeving. Binnen dit gebied valt de woonwijk Graan voor Visch, en het achterliggende gebied inclusief het bedrijventerrein.

Het Stadscentrum Hoofddorp loopt vanaf het toekomstige Hyde Park in noordwestelijke richting door tot de Hoofdvaart. In het noordoosten vormt de Kruisweg grofweg de grens van het centrum en in zuidwestelijke richting de Geniedijk. Het winkelcentrum (Hoofddorp Winkelstad) wordt begrensd door het Raadhuisplein, (beide zijden van de) Kruisweg, de oostzijde van de Hoofdvaart en het Burgemeester Van Stamplein. Alle tussengelegen straten zijn onderdeel van het winkelcentrum.

Het gebied Hoofddorp omgeving (buiten het centrumgebied en de woonwijken) bestaat uit bedrijventerrein en wordt nauwelijks bewoond. Het gebied bestaat uit de Landman (nu Schiphol Trade Park), Beukenhorst-Zuid, Beukenhorst-Oost, en de Hoek (wijk en dorpindeling gebied 80).

Sinds 2020 is toegevoegd Hoofddorp-Zuid bestaande uit Toolenburg-Zuid (waaronder Victoriapark-Oost) en De President.

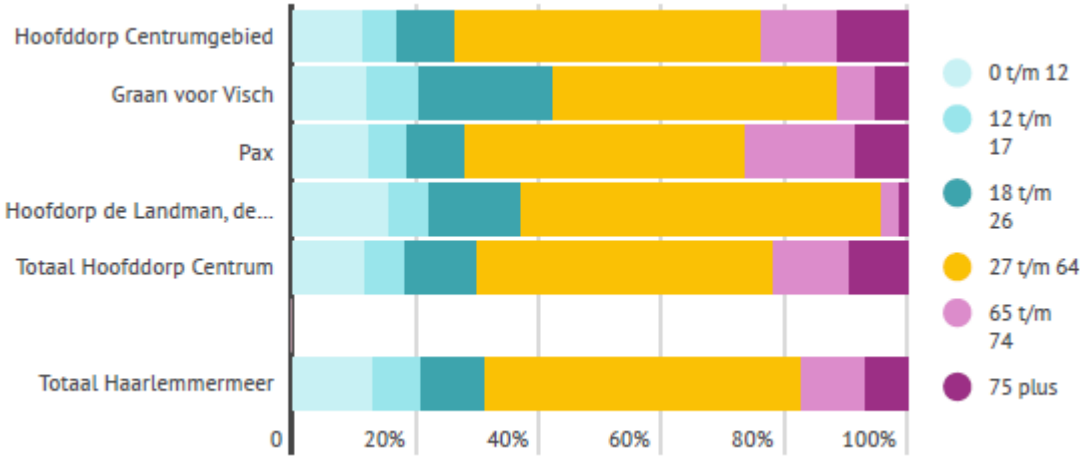
N.B. Bedrijventerrein De Hoek is inhoudelijk ondergebracht in het gebiedsprogramma van Haarlemmermeer-Zuidoost.

Luchtfoto van Hoofddorp-Centrum

2.1 Demografie

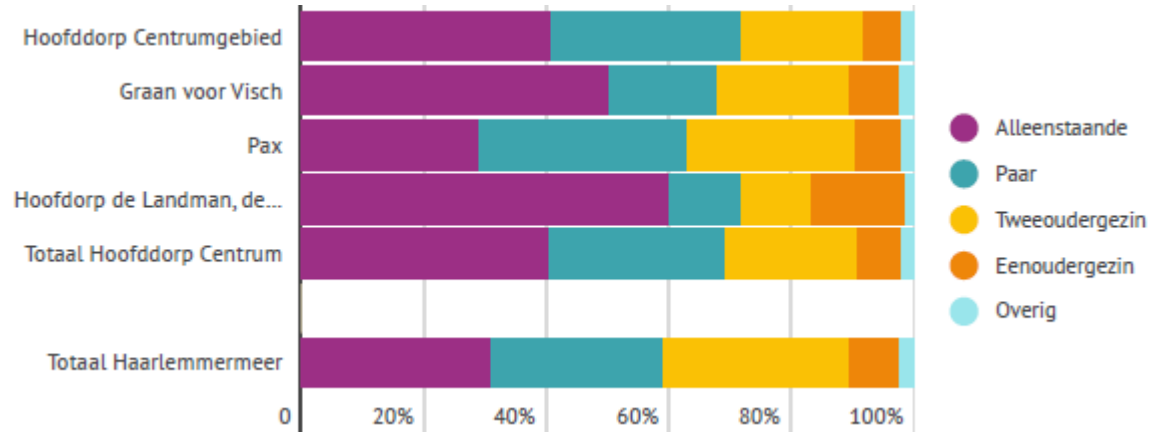
Leeftijdssamenstelling wijken Hoofddorp Centrum (1 januari 2021)

De leeftijdssamenstelling wijkt in enkele wijken af van het gemiddelde in de Haarlemmermeer:

- In de wijk Graan voor Visch ligt het aantal kinderen en jongeren met 42% flink hoger dan het gemiddelde in Haarlemmermeer met 30%.
- In het gebied buiten het centrumgebied ligt dat ook hoger met 37%, maar dat gebied is dun bevolkt met ongeveer 1.000 inwoners, waarvan de meeste in Graan voor Visch-Zuid wonen.
- In het centrumgebied en in Pax zijn er aanzienlijk meer 65-75 jarigen en ouder (27%) dan het gemiddelde in Haarlemmermeer dat op 17% ligt.
- In Graan voor Visch en directe omgeving ligt dat percentage aanzienlijk onder het gemiddelde met respectievelijk 11% en 4%.

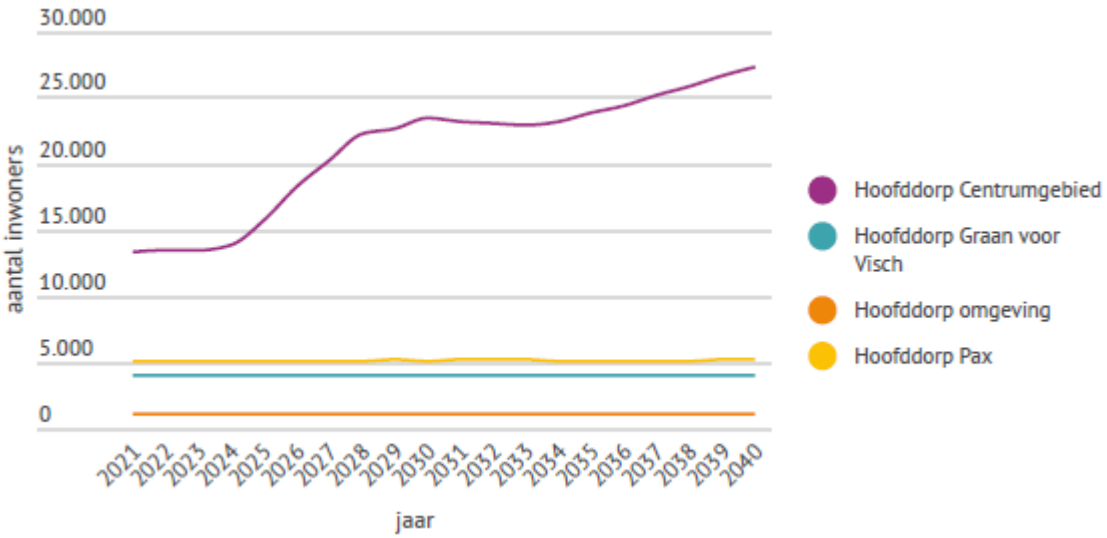
Verdeling type huishouden wijken Hoofddorp Centrum (1 januari 2021)

In de verdeling van type huishoudens scoort alleen de wijk Pax bijna op het gemiddelde van Haarlemmermeer met ruim 28% alleenstaanden in vergelijking met 31% gemeentebreed. De overige wijken scoren aanzienlijk hoger met het Graanvoor Visch Zuid met 60%, Graan voor Visch met 50% en centrumgebied Hoofddorp met 41%. Het hoge percentage in Graan voor Visch Zuid komt door de studentenwoningen van DUWO.

Het aantal tweeoudergezinnen in Pax (27%) ligt net onder het gemiddelde van 30% gemeentebreed. Alle overige wijken in Hoofddorp-Centrum scoren veel lager met Graan voor Visch Zuid als uitschieter met slechts 12%. Het aantal eenoudergezinnen ligt in de meeste wijken rond het gemeentelijk gemiddelde van 8%, met uitzondering van het Graan voor Visch Zuid waar het ligt op 15%.

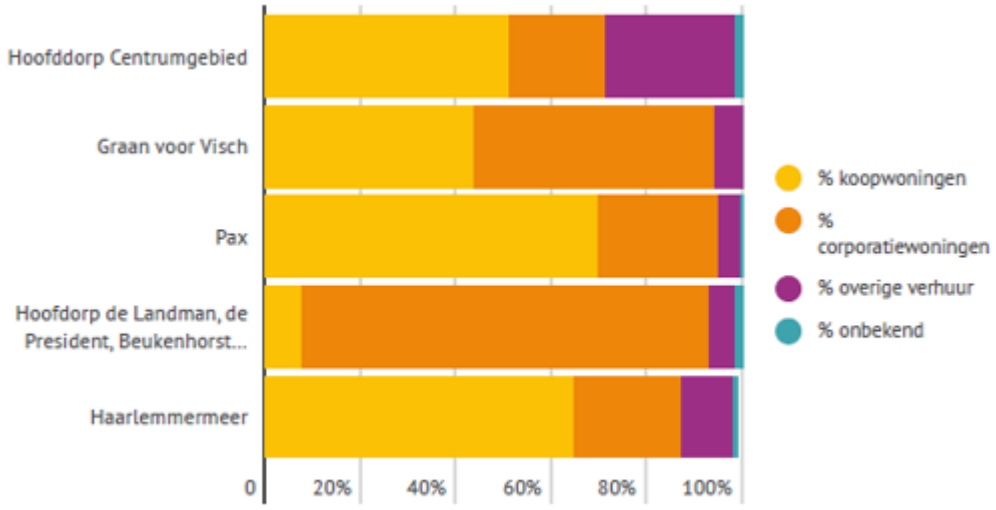
Bevolkingsprognose inwonteral wijken (2020-2040)

In de bevolkingsprognose blijven tot 2040 alle wijken vrij stabiel, met uitzondering van stationsgebied, Graan voor Visch Zuid en het centrumgebied Hoofddorp. Het centrumgebied Hoofddorp laat een sterke groei zien van 13.400 in 2022 naar 27.700 in 2040. Dat is meer dan een verdubbeling. Dat is voornamelijk te danken aan de bouw van Hyde Park op wat nu nog grotendeels een bedrijventerrein is. De overige wijken blijven daarbij ver achter met een inwonertal van ruim 5.100 in Pax. Graan voor Visch houdt een omvang van ruim 4.000 inwoners.
Graan voor Visch-Zuid heeft 675 inwoners. Alle wijken in Hoofddorp omgeving (zie voor uitleg welke wijken binnen dit gebied vallen pagina 9) tellen in totaal nu 450 inwoners. Toolenburg-Zuid waaronder Victoriapark-Oost en De President (Lincolnpark) tellen bijna 4.000 inwoners.
De totale omvang van het gebied Hoofddorp-Centrum groeit van ruim 23.000 in 2022 naar ongeveer 38.000 inwoners in 2040. Hoofddorp-Centrum en Hoofddorp-Zuidwest bij elkaar opgeteld hebben naar verwachting 97.000 inwoners in 2040.

2.2 Wonen en omgeving

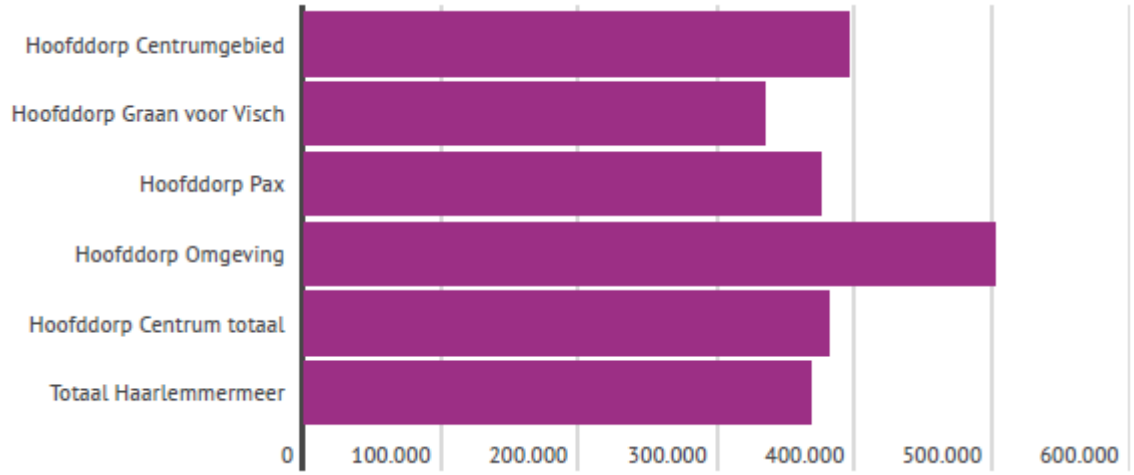
Verhouding koop- en huurwoningen per kern

De wijk Pax ligt het dichtst bij het Haarlemmermeers gemiddelde. 70% van de woningen in Pax is een koopwoning. Dat is 65% gemeentebreed. Het aantal sociale huurwoningen ligt iets hoger dan het gemiddelde, 25% tegenover 22% van de woningvoorraad. De overige wijken hebben veel minder koopwoningen dan gemiddeld. In het centrumgebied is dat 51%, in Graan voor Visch 44% en in Graan voor Visch zuid is dat opvallend laag: ruim 7%. Dit laatste is opmerkelijk gezien de verspreide ligging van deze woningen.

Het aantal corporatiewoningen ligt opvallend hoog in Graan voor Visch Zuid met ruim 85%. Dit is te verklaren door het grote aantal studentenwoningen dat wordt beheerd door DUWO.
Het aantal corporatiewoningen in Graan voor Visch bedraagt ruim 50%, dus ruim boven het gemiddelde. In het centrumgebied valt het hoge percentage overige verhuur op. Gemeentebreed is dit 11%, terwijl in het centrumgebied 27% van de woningen onder de overige verhuur valt.

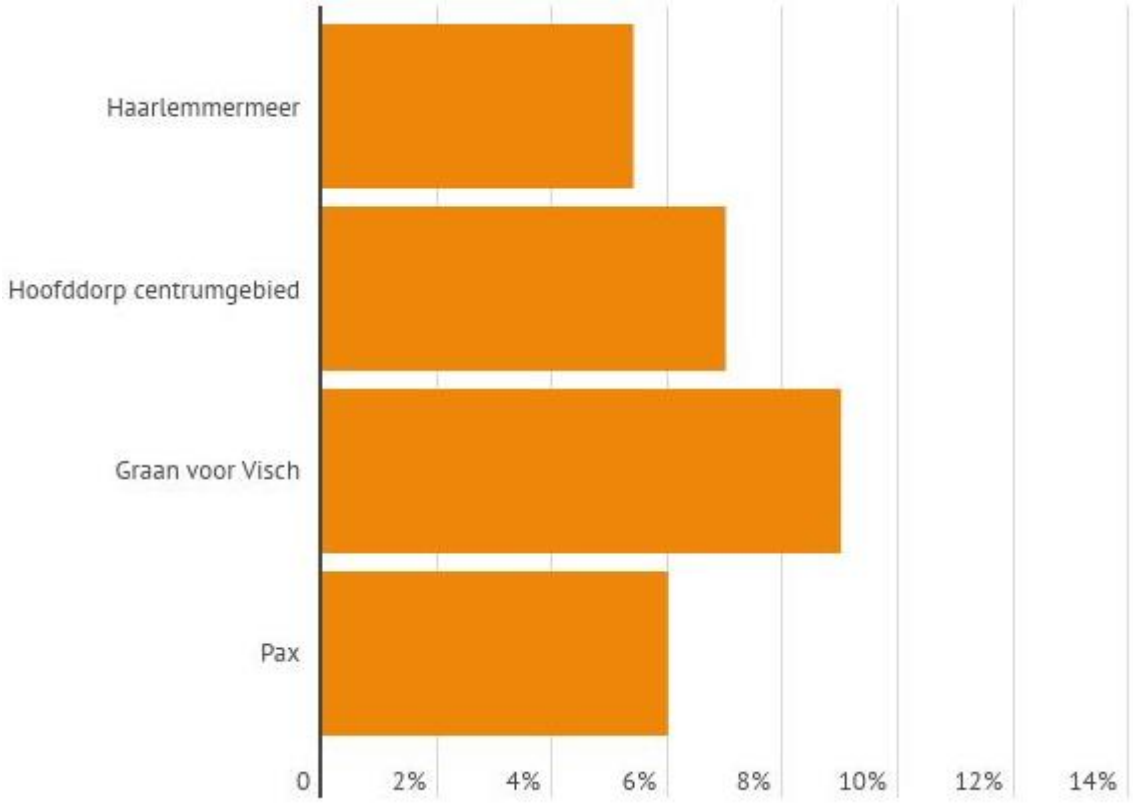
Gemiddelde WOZ-waarde per kern (2021)

De gemiddelde WOZ-waarde ligt binnen het gebied het laagst in Graan voor Visch met €334.000 tegenover het gemiddelde in Haarlemmermeer van €368.000. In het centrumgebied ligt het hoger. Daar is de gemiddelde WOZ-waarde € 394.000.

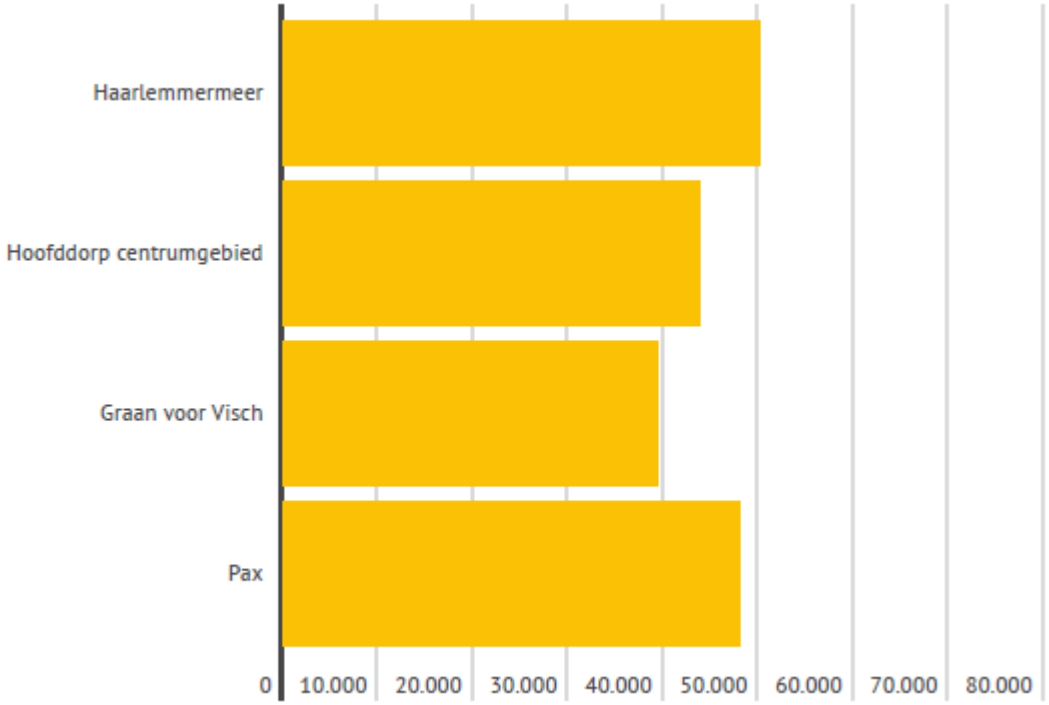
2.3 Werk en inkomen

Gemiddeld inkomen huishoudens en sociale minima per wijk
% huishoudens tot 105% sociaal minimum

In alle wijken in Hoofddorp-Centrum zijn er procentueel meer huishoudens dan gemiddeld die rondkomen van een sociaal minimum. Het gemiddelde gemeentebreed komt uit op 5,4%, terwijl in Graan voor Visch 9% van de huishoudens een minimuminkomen heeft, in het centrumgebied 7% en Pax 6%.

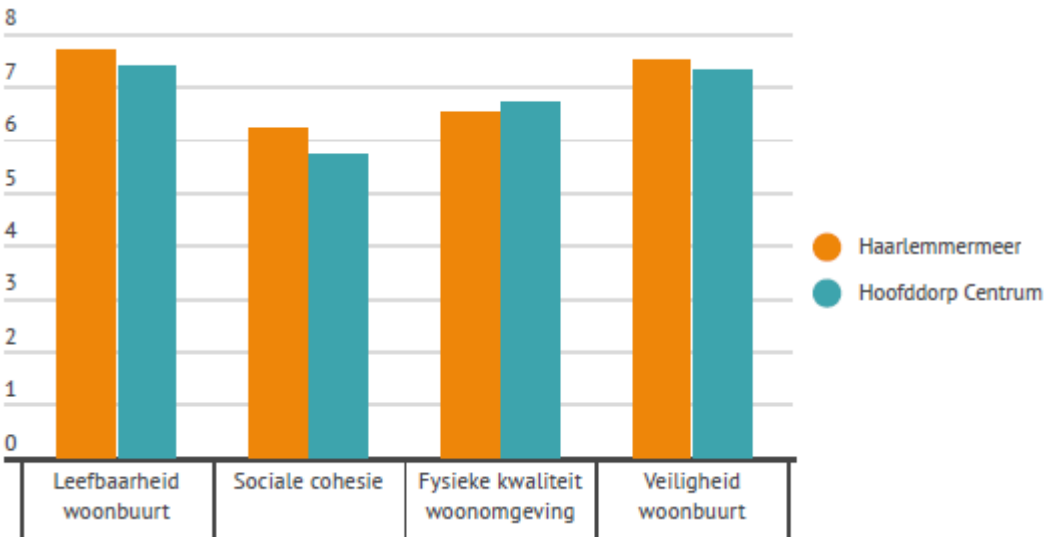
Gemiddeld inkomen huishoudens en sociale minimal per wijk (2018)
Gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen

Het gemiddeld inkomen per huishouden ligt voor alle wijken onder het Haarlemmermeers gemiddelde van €50.100. De wijk Graan voor Visch scoort het laagst met ruim €39.000 per huishouden. Het centrumgebied zit daar boven met €43.800 en net onder het gemiddelde zit de wijk Pax met €48.000.

2.4 Veiligheid en leefbaarheid

Rapportcijfer leefbaarheid, sociale cohesie, fysieke kwaliteit en veiligheid woonomgeving (2019)

In deze tabel staan de cijfers voor het gehele gebied Hoofddorp-Centrum ten opzichte van het gemiddelde in de gemeente:

- De veiligheid van de woonbuurt scoort iets lager in Hoofddorp-Centrum: 7,3 tegenover 7,5 gemiddeld in Haarlemmermeer.
- De leefbaarheid van de woonbuurt komt daarmee overeen: in Hoofddorp-Centrum een 7,4 tegenover 7,7 gemeentebreed.
- De fysieke kwaliteit van de woonomgeving scoort in Hoofddorp-Centrum een 6,7. Dat is iets hoger dan het gemiddelde van 6,5.
- De sociale cohesie ligt daarentegen iets lager in Hoofddorp-Centrum: een score van 5,7 voor Hoofddorp-Centrum tegenover een gemiddelde van 6,2 voor de gehele gemeente.

Overlastmeldingen en misdrijven in Hoofddorp-Centrum
Volgens de politiecijfers waren er in januari 2020 in Hoofddorp-Centrum 45 overlastmeldingen. Dat was 24% van het totaal aantal overlastmeldingen in de hele gemeente. Dat waren er 186. In januari 2022 was het aantal overlastmeldingen in Hoofddorp-Centrum 46. Dat was 20% van het totaal gemeentebreed. Dat waren 235 meldingen. Het aantal meldingen van overlast in dit gebied is dus gedaald ten opzichte van de totale gemeente. Binnen het gebied zijn er geen wijken die hoog scoren ten opzichte van de rest.

Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in 2019 in Hoofddorp-Centrum was 1.879 en gemeente breed 6.337. Dat is een aandeel van 29% op het totaal in Haarlemmermeer. Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in 2021 in Hoofddorp-Centrum was 1.523 en gemeente breed 6.000. Het aantal van Hoofddorp-Centrum is daarmee gedaald tot 25%. Binnen het gebied scoort Hoofddorp-Zuid het hoogst. Dit is het gebied tussen Hoofdvaart en het station, waaronder Winkelstad Hoofddorp.

Het aantal geregistreerde mishandelingen in 2019 in Hoofddorp-Centrum was 75 en gemeentebreed 268. Dat is een 28% van het totaal in Haarlemmermeer. Het aantal geregistreerde mishandelingen in 2021 in Hoofddorp-Centrum was 66 en gemeentebreed 287. Daarmee is het aandeel van Hoofddorp-Centrum gedaald tot 23%. Binnen het gebied scoren Hoofddorp-Zuid (winkelgebied) en Hoofddorp-Noord (bedrijventerrein) het hoogst.

Het aantal geregistreerde woninginbraken in 2019 in Hoofddorp-Centrum was 63 en gemeente breed 441. Dat is 14% van het totaal in Haarlemmermeer. Het aantal geregistreerde woninginbraken in 2021 in Hoofddorp-Centrum was 42 en gemeentebreed 241. Daarmee is het aandeel van Hoofddorp-Centrum gestegen tot 17% van het totaal in Haarlemmermeer. De verklaring voor de gemeentelijke daling is wellicht dat vanwege corona veel meer mensen thuis werkten, waardoor minder inbraken plaatsvonden.

2.5 Politieke betrokkenheid

In de gemeente Haarlemmermeer ligt de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen onder het landelijke gemiddelde. Bij de Tweede Kamerverkiezingen is deze even hoog als het landelijke gemiddelde. Er zijn veel analyses om deze lage opkomstcijfers te duiden, maar geen van allen zijn specifiek genoeg om te vertalen naar concrete actie. Ervaring in de omgang met de organisaties en inwoners in de gebieden, leert ons dat politieke besluitvormingsprocessen vaak lastig te doorgronden zijn. Wij willen inwoners meer betrekken bij hun eigen leefomgeving door hen te helpen om invloed uit te oefenen.

Raadhuis Haarlemmermeer in gebruik tot april 2022

3. Gebiedsprogramma

Het gebiedsprogramma bestaat uit vijf pijlers:

1. Fysiek
2. Veiligheid
3. Economisch
4. Sociaal
5. Samenwerking met partners

Stadscentrum Hoofddorp
Stadscentrum Hoofddorp is het belangrijkste centrum van Haarlemmermeer met een groot winkelcentrum met een regiofunctie, culturele functies, horeca en maatschappelijke functies. In het stadscentrum van Hoofddorp speelt een groot aantal ontwikkelingen. Met het programma Stadscentrum Hoofddorp bouwen we aan de toekomst van Hoofddorp: een aantrekkelijk en levendig stadscentrum in het hart van de Randstad. Met de bouw van circa 5.000 woningen dragen we bij aan de grote woningbouwopgave van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Deze opgave heeft grote invloed op de toekomst van Haarlemmermeer en Hoofddorp. Haarlemmermeer is een van de weinige gemeenten die nog ruimte heeft om groei te faciliteren. Wij zetten in op het realiseren van een diversiteit aan woonmilieus. In Stadscentrum Hoofddorp ontwikkelen wij met onze partners een gebied met veel woningen en voorzieningen op een klein oppervlak.

3.1 Fysiek

De pijler fysieke omgeving bestaat uit vijf onderwerpen: wonen, mobiliteit, parkeren, openbare ruimte en energietransitie.

3.1.1 Wonen

Onderzoek naar woonbehoeften laat zien dat meer kwaliteit in de openbare ruimte gevraagd wordt, net als verbeterde verbindingen en een mix van (nieuwe) functies. Zo ontstaat een stadscentrum met stedelijke allure waar altijd iets te doen is en dat goed bereikbaar is met de auto, fiets, openbaar vervoer en te voet. Het stadspark loopt hier als een groene loper doorheen. In het hart ligt het Raadhuisplein als centrale ontmoetingsplek.

Stadscentrum Hoofddorp
In het stadscentrum zijn ongeveer 20 projecten waar de gemeente een rol in heeft. Daarnaast zijn er vele particuliere en maatschappelijke initiatieven. Een succesvolle gebiedsontwikkeling leidt tot een (be)leefbaar duurzaam stedelijk gebied tussen de Hoofdvaart, de Geniedijk, de Parklaan/Leeghwaterstraat en de Van Heuven Goedhartlaan. Binnen Stadscentrum Hoofddorp worden circa 5.000 woningen gebouwd, waarvan circa 3.800 in Hyde Park.
De woningbouwinitiatieven in het Stadscentrum zijn meegenomen in de totale ambitie voor de bouw van woningen in het Stationsgebied die in totaal 15.500 woningen omvat, maar vallen officieel niet onder het Stationsgebied.

Raadhuisplein en omgeving / Hoofddorp Winkelstad
Behalve nieuwbouw van het raadhuis op het Raadhuisplein vinden verschillende ontwikkelingen plaats in de directe omgeving van het Raadhuisplein om dit plein aantrekkelijker te maken:

- Woningbouw op het Apriscoterrein langs de Nieuweweg, Prins Hendriklaan en Raadhuisplein. Hier worden naar verwachting 280 woningen gebouwd.
- Woningbouw op de PostNL-locatie op de hoek met de Kruisweg. Hier worden naar verwachting 165 woningen gebouwd.
- Voorzetgebouw: dit gebouw komt direct naast het huidige bioscoopcomplex en pal voor het voormalige pand van Meerlanden aan het Raadhuisplein.
- Op de locatie V&D/ De Deining komt het gebouw TROM. Hier worden naar verwachting 136 woningen gebouwd. Daarnaast worden er ook 190 openbare parkeerplaatsen aangelegd.
- Aan de Concourslaan komen naar verwachting 69 woningen en 1.430 vierkante meter winkels.
- Aan de Burgemeester Van der Willigenlaan 40-66 komen naar verwachting 123 woningen.

Binnenweg en omgeving
De locatie Binnenweg en omgeving is een organisatorische en ruimtelijke uitdaging. Er is sprake van 4 grondeigenaren: 3 verschillende projectontwikkelaars en de gemeente zelf. In het verleden waren de 3 projectontwikkelaars los van elkaar bezig met plannen voor hun eigen grondpositie en had de gemeente zich voorgenomen een parkeeroplossing op haar terrein te creëren. Op verzoek van de gemeente trekken de 3 projectontwikkelaars en de gemeente nu gezamenlijk op in de herontwikkeling. Ze maken nu een stedenbouwkundig kader voor de locaties. De gemeenteraad heeft vorig jaar besloten geen financiële middelen meer vrij te maken voor gebouwd parkeren op de gemeentelijke gronden.

Hyde Park
In het voormalig kantorengebied Beukenhorst-West, tussen station Hoofddorp en het stadspark, wordt de nieuwe wijk Hyde Park gebouwd. In totaal komen hier ongeveer 3.800 appartementen en commerciële en maatschappelijke voorzieningen. De wijk draagt bij aan de grote vraag naar woningen. Deze wijk wordt zeer stedelijk. Dit is voor Hoofddorp een nieuw woonmilieu. Een uitdaging is of er een goede match komt tussen het aanbod van de appartementen qua grootte en prijs en de doelgroepen die we daar wensen.

Hyde Park wordt in fases gebouwd. De oude, leegstaande kantorenpanden worden gesloopt. Op deze plek komen nieuwe woningen, werkfuncties en voorzieningen. Hierbij hoort een nieuwe inrichting van de openbare ruimte: de straten en de pleinen. Ook komen er voorzieningen voor inwoners, werknemers en bezoekers van het gebied. De verwachting is dat de bouw van Hyde Park in 2027 af is.

Stationsgebied
Wij willen met Stationsgebied Hoofddorp met 15.500 woningen bijdragen aan de versnellingsambities van het Rijk. De ambitie is om het stationsgebied van Hoofddorp te ontwikkelen tot een levendige, internationaal georiënteerde omgeving met een mix van wonen, werken, ontmoeten, leren, verblijven, verplaatsen en recreëren. Door in het stationsgebied van Hoofddorp 15.500 woningen en 6.200 arbeidsplaatsen toe te voegen binnen een straal van 1.200 meter ontstaat een hoog stedelijk, aantrekkelijk gebied, waarmee open ruimte in de polder wordt bespaard. Met hoog stedelijk wordt alleen niet de woningdichtheid of de bouwhoogte van woningen bedoeld, maar juist de combinatie van functies, zoals beschreven. Een substantieel aandeel van deze woningen kan voor 2030 gebouwd worden. Belangrijke gangmaker voor de grootschalige versnelling van de woningbouw is het doortrekken van de Amsterdamse Noord-Zuidlijn tot aan Hoofddorp, met de Airport sprinter tussen station Amsterdam Centraal en Hoofddorp als voorloper. Dit versterkt ook de internationale oriëntatie van het stationsgebied en maakt dat het gebied samen met Schiphol en Amsterdam een hechter onderdeel uitmaakt van de internationale entree van Nederland. De gebiedsontwikkeling vergt een aanpassing aan station Hoofddorp. Het moet een plek worden waar metro, bus, trein, fiets en wandelverkeer bij elkaar komen en goed op elkaar aansluiten. Deze gebiedsontwikkeling gaat gepaard met forse investeringen.

We zijn al begonnen met de realisatie en planontwikkeling. Met de partners die de ambitie onderschrijven, werken we aan de gebiedsontwikkeling. Die brengt vragen met zich mee op het gebied van infrastructuur en omgevingseffecten.

Op en rond de Van Heuven Goedhartlaan zijn er plannen voor 1.400 woningen. Dit zouden mogelijk studentenwoningen kunnen worden. Het idee is om een deel van de studentenwoningen aan de Opaallaan van DUWO in Graan voor Visch-Zuid om te zetten naar sociale woningbouw en dat te compenseren met de bouw van studentenwoningen nabij het station. DUWO zou dan een deel van de woningen aan de Opaallaan afstoten aan Eigen Haard. Met de transitie van het bedrijventerrein Graan voor Visch-Zuid kunnen op termijn 5.200 woningen gebouwd worden.

Hoofddorp-Oost
Het gebied is gelegen aan de noordoostzijde van het centrum van Hoofddorp. De grenzen zijn: Hoofdweg Oostzijde, de Weg om de Noord (N201) en de Kruisweg. Het gebied sluit aan de noord- en oostgrens aan op het buitengebied. Het is een van de eerste uitbreidingswijken en maakte vroeger deel uit van het noordoostelijke kwadrant – een van de vier kwadranten op het kruispunt van de Hoofdvaart en de Kruisvaart - die waren aangewezen voor bebouwing. Er zijn twee terreinen ingericht voor woonwagens: langs de Hoofdweg ter hoogte van de hockeyvelden van De Reiger zijn twee woonwagenstandplaatsen en aan de Van den Burchstraat zijn tien standplaatsen.

Hoofddorp-Noord (wonen)
Hoofddorp-Noord is een locatie met zicht op het polderlandschap. Het ligt dicht bij het centrum, het groen, sportvelden aan de overzijde van de Hoofdvaart en het groengebied aan de andere kant van de N201. Hoofddorp-Noord is het gezicht en de entree van Hoofddorp vanaf de N201. Het heeft een versnipperd grond- en

vastgoedeigendom. Het bestaat uit een kleinschalig bedrijventerrein en een kleinschalige woonwijk. De ambitie is om in Hoofddorp-Noord woningen toe te voegen en zo een gemengd en stedelijk woonmilieu te creëren. In dit gebied staat duurzame mobiliteit (fiets, lopen en hoogwaardig openbaar vervoer (HOV)) voorop. Om de woon- en leefkwaliteit te versterken wordt er een grote bijdrage geleverd aan klimaatbestendigheid, hittestress en waterbuffering. Bedrijfspanden op dit bedrijventerrein worden woningen. De eerste contouren van transformatie zijn al zichtbaar. Op de vroegere locatie van de AM Groep aan de Hoofdweg kunnen ongeveer 1.000 woningen worden gebouwd. Bedrijven die gevestigd zijn op dit deel van Hoofddorp-Noord zijn verhuisd of gaan nog verhuizen.

Op de lange termijn (2030-2040) wil de gemeente de N201 naar het noorden verplaatsen. Dan kan de huidige provinciale weg een gemeentelijke binnenring worden. Zo krijgt Hoofddorp aan de noordzijde meer ontsluitingsmogelijkheden. Hierdoor worden bestaande ontsluitingswegen als de Hoofdweg ontlast en ontstaan er meer mogelijkheden voor transformatie en woningbouw. De Hoofdweg kan de hoeveelheid verkeer niet aan die er zou zijn als er meer dan 1.000 woningen bij komen en de N201 niet wordt verlegd. Die nieuwe gemeentelijke binnenring biedt ook veel mogelijkheden voor uitbreiding van het HOV-vervoersnet. Als het HOV verbetert, is er minder noodzaak om parkeervoorzieningen aan te leggen.

Stadscentrum Hoofddorp
Stadscentrum Hoofddorp is een regionaal centrum met een functiemix. De ondernemers hanteren voor het winkelcentrum de naam Hoofddorp Winkelstad. De economische effectrapportage Hoofddorp Winkelstad laat zien dat het winkelcentrum bovengemiddeld functioneert. Dat blijkt met name uit het uitgebreide en complete aanbod (zowel dagelijks als niet-dagelijks en recreatief), de omvang van het centrumgebied en de relatief hoge bestedingen per vierkante meter. Bovendien zorgt de aanwezigheid van regionale trekkers voor aantrekkingskracht.

Door bevolkingsgroei (door woningbouw) neemt het draagvlak voor commerciële voorzieningen toe. Een groot deel van de inwoners van Haarlemmermeer ziet Stadscentrum Hoofddorp als belangrijkste voorzieningencluster. Daarvan getuigt dat ongeveer 20% van alle uitgaven in de detailhandel door inwoners van Haarlemmermeer landt in Stadscentrum Hoofddorp (berekening op basis van het *Koopstromenonderzoek Randstad 2018*). Meer inwoners betekent een groter bestedingspotentieel. Daar kan het stadscentrum van profiteren. Daarnaast kent het stadscentrum een flexibel bestemmingsplan: (meer) functiemenging en diversiteit is nu al mogelijk in het gebied. Bovendien staan verschillende projecten op de planning.

De belangrijkste transitieprojecten in het winkelcentrum zijn woningbouw op de plek van de voormalige V&D-vestiging en het verbeteren van de verblijfskwaliteit van het Raadhuisplein door de bouw van nieuwe woningen.

Luchtfoto van het Stationsgebied

Oude Buurtje
Het Oude Buurtje is een wijk met een eigen karakter. Het is een kleine (dorpse) wijk in het centrum van Hoofddorp en wordt begrensd door de Hoofdvaart, de Kruisweg en de Geniedijk. In het Oude Buurtje zijn allemaal verschillende woningen uit diverse tijdsperiodes met ruime voortuinen. Het Oude Buurtje behoort, zoals de naam al doet vermoeden, tot de oudste delen van Hoofddorp. Het dorpse gevoel kun je in Het Oude Buurtje nog goed ervaren door de historische elementen in de wijk zoals het Fort, molen De Eersteling, het groen en de oude bomen. De enige school voor voortgezet onderwijs, De Linie, verhuist naar Lincolnpark.

Graan voor Visch
Groei van werkgelegenheid en een toenemende druk om Schipholmedewerkers te huisvesten, brachten het provinciebestuur van Noord-Holland eind jaren 60 tot groen licht voor het realiseren van drie planmatig opgezette woonwijken in Hoofddorp. Graan voor Visch (1971-1976) was de eerste. Parallel aan de Geniedijk kwam – conform de heersende inzichten uit die tijd – een wijk volgens modernistisch-functionalistisch ontwerp. Dat is herkenbaar aan de heldere structuur, de ruime opzet en de sobere aankleding. Anders dan bij veel grootstedelijke nieuwbouw uit begin jaren 70 is er in Graan voor Visch slechts spaarzaam gekozen voor hoogbouw. Behalve vijf galerijflats werden hier voornamelijk eengezinswoningen gebouwd. Om recht te doen aan de polderhistorische elementen van de omgeving bleef – op aandringen van het toenmalig gemeentebestuur – de hoogbouw beperkt tot zes woonlagen. De flatbewoners aan de rand van de wijk kijken nu nog altijd uit op de, door schapen en ganzen begraasde Geniedijk, een van de meest in het oog springende historische elementen van Hoofddorp.

Graan voor Visch bestaat uit een mix van koopwoningen en sociale huurwoningen. Het aanbod van betaalbare woonruimte in de wijk trekt starters en sociaaleconomisch kwetsbare huishoudens aan. Het gemiddeld besteedbaar inkomen is hier het laagste van alle Haarlemmermeerse wijken en kernen. En hoewel 1 op de 10 huishoudens rond het sociaal minimum leeft, is het opvallend dat het aantal minimahuishoudens hier sinds de crisis is afgenomen van 180 (2008) naar 120 (2015). Wie klaar is voor een volgende stap in zijn wooncarrière, trekt weg uit Graan voor Visch. De relatief snelle doorstroming remt de vergrijzing. Het aandeel alleenstaande ouderen vergt echter aandacht. Deze groep groeit in omvang. In combinatie met hun kwetsbare sociaaleconomische positie is dit een groeiende groep kwetsbare inwoners van de wijk.

Pax
Pax is een aantrekkelijke groene wijk, gebouwd tussen 1974 en 1980. De architectuur is er sober en uniform, maar door kleinschaligheid, laagbouw, diversiteit en ontmoetingsplekken ademt de wijk een sfeer van buurtintimiteit. In Pax vormen woonerven – als sluitstuk van een vertakte boomstructuur van wegen – collectieve ruimtes. De hofvormige erven bestaan uit 30 tot 60 geschakelde en verspringende laagbouwwoningen. Men kan hier vertoeven, een praatje met de buren maken en de kinderen veilig buiten laten spelen. Deze kleinschalige aanpak met voornamelijk eengezinswoningen viel bij oplevering in de smaak bij jonge gezinnen en stellen met een kinderwens.

Veel kinderen zijn inmiddels de deur uit. Hun ouders zijn zo sterk geworteld geraakt dat zij niet snel zullen verhuizen. Pax is al die jaren een populaire wijk gebleven: inwoners waarderen het groen in de buurt en de veroudering van de huizen lijkt nauwelijks effect te hebben op de aantrekkelijkheid van de wijk. Vanwege de beperkte doorstroom zijn er in Pax hechte buurtnetwerken ontstaan. De onderlinge betrokkenheid is sterk. Buren kennen elkaar.

Rooseveltpark
Eveneens aan de westzijde van bedrijventerrein De President wordt een plan ontwikkeld voor ongeveer 330 huur- en koopappartementen. Het gebied ligt tussen de Hoofdvaart, de Jacobus Spijkerdreef en de Johan Enschedelaan, vlakbij een van de Calatravabruggen.

Victoriapark-Oost
De locatie tussen de beide Bennebroekerwegen ten zuiden van Tudorpark, Toolenburgerplas en Lincolnpark noemen we Victoriapark. Het meest oostelijke deel valt binnen het gebied Hoofddorp-Centrum. Voor Victoriapark-Oost geldt dat het geen woonbestemming heeft, maar een bestemming voor commercieel recreatieve voorzieningen. De verwachting is dat het gebied niet meer met deze voorzieningen ingevuld gaat worden. De gemeente beraadt zich nu op het ‘omkleuren’ naar een nieuwe bestemming zoals wonen en wellicht andere stedelijke voorzieningen. Daarvoor moet een nieuw bestemmingsplan (of vanaf 1 januari 2023 een nieuw omgevingsplan) worden opgesteld.

Lincolnpark
Lincolnpark ligt aan de westzijde van bedrijventerrein De President en is een van de laatste grote, binnenstedelijke terreinen die de gemeente zelf uitgeeft. Het heeft de ambitie bij te dragen aan duurzaamheidsambities en het ontwikkelen van nieuwe woonvormen. Daarom wordt hier ingezet op alternatieve typologieën (met een kleiner

aandeel grondgebonden woningen), hoogwaardige openbare ruimte, het mengen van functies en aandacht voor langzaam verkeer. Hiermee onderscheidt Lincolnpark zich van overige wijken in Haarlemmermeer. Het richt zich op inwoners die bewust voor een woonmilieu kiezen waarin duurzaamheid, gemeenschap en levendigheid centraal staan.

Het project Lincolnpark is al voor een deel gerealiseerd met de bouw van 225 sociale huurwoningen. De tweede fase behelst de realisatie van een gemengde stedelijke wijk in Hoofddorp. Voor Lincolnpark moet worden uitgegaan van een duurzame en circulaire gebiedsontwikkeling. De ambitie van duurzaamheid en circulariteit komt tot uiting in de volgende doelstellingen: Lincolnpark is energieneutraal, sociaal duurzaam en inclusief en draagt bij aan een gezonde leefomgeving, is circulair, klimaatbestendig, biodivers en flexibel.

In Lincolnpark worden de komende jaren twee scholen voor voortgezet onderwijs (het Hoofdvaart College en De Linie), een sporthal, een wijkwinkelcentrum met horeca, zorgwoningen, kleine bedrijven en circa 1.600 woningen gebouwd. We leggen een wijkpark aan tussen werkgebied De President en Lincolnpark.

Woningen in woonwijk Lincolnpark, fase 1

3.1.2 Mobiliteit en parkeren

Stadscentrum Hoofddorp

De bereikbaarheid van Hoofddorp Winkelstad is goed, zowel vanaf de snelweg als binnen Hoofddorp. Daarbij zijn er voldoende parkeermogelijkheden in de directe omgeving en is parkeren voordelig, zeker in vergelijking met omliggende steden. De entrees van de belangrijkste winkelstraten zijn gelegen nabij de grote parkeergarages. Dit is voor de consument aantrekkelijk. Ook zijn de winkels goed bereikbaar met het openbaar vervoer en fiets. De afstand naar het station is overigens wel groot, maar er rijden ongeveer twintig bussen per uur tussen het station en het winkelcentrum. De herinrichting van het Stadspark en de bouw van Hyde Park maakt de route naar het station aantrekkelijker.

De bereikbaarheid van Stadscentrum Hoofddorp, waaronder die van Hoofddorp Winkelstad, heeft grote invloed op de leefbaarheid van omliggende wijken. Vanuit het programma Stadscentrum Hoofddorp verdient dit meer aandacht. Er ligt een wens van de wijkraad Graan voor Visch om de A-weg af te waarderen tot een 30 kilometerweg, juist vanwege de te verwachten toename van de verkeersdrukte.

Sleutelgebied Zuidwest Amsterdam, Schiphol, Hoofddorp (ZWASH)
Stadscentrum Hoofddorp maakt, samen met stationsgebied Hoofddorp, onderdeel uit van sleutelgebied Zuidwest Amsterdam, Schiphol, Hoofddorp. Door van station Hoofddorp een aantrekkelijker knooppunt te maken, kan grotere waarde ontstaan voor de daaromheen liggende economische ontwikkelgebieden. Het stationsgebied vormt ook een belangrijke entree voor het stadscentrum.

Pax
Nabij de kruising Paxlaan en Kruisweg zijn verschillende scholen (Nova College, Hoofdvaart College en Kaj Munk). Leerlingen worden steeds meer met de auto gebracht. In het voortgezet onderwijs komen de leerlingen steeds meer met de eigen auto. Hierdoor ontstaat er nabij het scholencluster aan de Paxlaan een verkeersinfarct. De verkeersveiligheid komt ook in het geding doordat de grote hoeveelheid fietsers en voetgangers geen plek meer hebben op het fietspad en voetpad. Met de verhuizing van het Hoofdvaart College naar Lincolnpark zal het Nova College mogelijk willen uitbreiden. De aanwezigheid van andere voorzieningen zoals Ons Tweede Thuis en een dagcentrum dragen bij aan de verkeersdrukte.

In het voorjaar van 2022 is een verkeersonderzoek uitgevoerd in het gebied rond de scholen en de voorzieningen in dit gebied om te onderzoeken wat er verbeterd kan worden. De planning van eventuele aanpassingen is nog niet bekend.

Rijnlanderweg, Bennebroekerweg, Stationsgebied
De verlenging van de Nieuwe Bennebroekerweg is noodzakelijk voor de nieuwe woonwijken en de ontsluiting van STP. De huidige inwoners aan de Rijnlanderweg ondervinden nu al dagelijks veel verkeersoverlast die niet wordt weggenomen met de verbreding en aanpassing van de Nieuwe Bennebroekerweg. Voor het kruispunt Rijnlanderweg en Bennebroekerweg zijn aanpassingen gepland waar nog discussie over is tussen verschillende belanghebbenden.

Lincolnpark, Hyde Park, Stationsgebied
In de nieuwe ontwikkelgebieden is de gekozen parkeeroplossing nieuw voor de gemeente. In Hyde Park is gekozen voor een zeer lage parkeernorm, in Lincolnpark wordt gekozen voor gezamenlijke parkeergarages met gedeelde buurtfuncties, zoals deelmobiliteit, pakketservice enzovoorts die commercieel worden geëxploiteerd. Dit beleid heeft direct invloed op de leefbaarheid van de nieuwe wijken en omliggende wijken.

Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)
Het hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) in Hoofddorp is goed beschikbaar. Dit gaat soms gepaard met een vermindering van fijnmazig openbaar vervoer. Hierdoor zijn in sommige woonwijken slechte verbindingen met het centrum en het station.

De provincie onderzoekt uitbreiding van de fietsenstallingen bij R-nethaltes, inclusief de halte Geniedijk. Over de planning en uitvoering is nog niets bekend.

Parkeren in woonwijken
Door de woningnood blijven kinderen langer thuis wonen. Hierdoor worden er per woning soms wel vier auto's geparkeerd. In de woonwijken is hier geen plek voor. Een directe oplossing is niet voorhanden omdat een uitbreiding van parkeerplaatsen ten koste gaat van het openbare groen.

Parkeren bedrijventerrein Graan voor Visch-Zuid en bedrijventerrein Hoofddorp-Noord
Op de bedrijventerreinen staan steeds meer vrachtwagens geparkeerd op de openbare weg.

3.1.3 Openbare ruimte (afval, groen en grijs)
De planning van het project *Van Afval naar Grondinzameling* (VANG) in Hoofddorp-Centrum is nog niet geheel bekend. Q3 2022 worden de rolemmers in Hoofddorp Noord, Oost en Zuid, Graan voor Visch, Graan voor Visch Zuid en De President vervangen door nieuwe rolemmers voor Restafval en voor Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken (PBD). Hierdoor kunnen de inwoners thuis het afval nog makkelijker scheiden.

Stadspark Hoofddorp
Stadspark Hoofddorp is het groene hart van het stadscentrum. Het wordt een compleet stadspark waar inwoners en bezoekers van het stadscentrum kunnen ontspannen, wandelen, sporten en recreëren. In januari 2022 is het definitief ontwerp (DO) inclusief raming aangeleverd. Dat wordt nu intern getoetst. Voor de speelplekken is een apart ontwerp en raming gemaakt. Na de beoordeling en aanpassing van het DO, wordt deze afgestemd met de werkgroep waarin onder andere omwonenden zijn vertegenwoordigd. De belevingstuin is inmiddels gerealiseerd.

Tennis- en Emmaschoollocatie
Samen met de betrokken Tennisvereniging Hoofddorp (TVH) en Stichting Tennishal Hoofddorp (STH) onderzoeken we de ruimtelijke en financiële haalbaarheid van de ontwikkeling van de Tennis- en Emmaschoollocatie tot een gebied met een mix van sport en wonen.

Groot onderhoud
Het beheerbudget voor grootschalig onderhoud is er alleen om de bestaande openbare ruimte te behouden. Maar tientallen jaren na de bouw is de samenstelling van een wijk vaak veranderd waardoor de behoefte aan voorzieningen in de openbare ruimte anders is geworden. Hierdoor staan groen en speeltuinen in wijken onder druk. Daarnaast kan er vaak geen invulling gegeven worden aan alle wensen van inwoners en ondernemers. Hier zijn verschillende belangen in het geding die vragen om maatwerk. Veranderingen in de openbare ruimte zijn ook afhankelijk van het beschikbare budget voor grootschalig onderhoud.

Hoofddorp Winkelstad
Voor Hoofddorp Winkelstad ligt er een spanningsveld tussen de wensen van de winkeliers en de mogelijkheden van de gemeente om het openbare gebied een kwaliteitsslag te geven. Relevant in dit verband is het aanstaand groot onderhoudsprogramma voor het winkelgebied dat gepland staat in 2027. Uitgaande van het onderhoudsniveau A is er een keer per 20 jaar groot onderhoud nodig. Dat dient voorbereid te worden. De uitdaging wordt of er voldoende middelen beschikbaar zullen komen. Daarnaast lopen de belangen van de winkeliers en de vastgoedeigenaren van het winkelcentrum uiteen. Dit maakt het niet eenvoudig om het eens te worden over de toekomst van het winkelcentrum op het gebied van openbare ruimte.

Oude Buurtje
Begin 2023 (doorlopend naar 2024) voert de gemeente werkzaamheden uit aan de Raadhuislaan, Kruislaan en Fortweg. Behalve de wegen, kabels en leidingen voegen we ook groen toe. Er komen meer boomvakken met beplanting.

3.1.4 Energietransitie

Collectieve Warmte en Koude Opslag (WKO)
In 2021 heeft team Energietransitie van het cluster RED het initiatief aangejaagd om een collectief WKO-systeem aan te leggen voor onder andere het nieuwe gemeentehuis, Centrum- en Parkzicht, het Voorzetgebouw en mogelijk andere particuliere ontwikkelingen rond het Raadhuisplein en omgeving. Met het *Bodemenergieplan* is het interferentiegebied Stadscentrum Hoofddorp vastgesteld. We gaan een aanbestedingsprocedure opstarten om een marktpartij te selecteren aan wie een concessie wordt verleend. Vervolgens kan deze partij voor eigen rekening en risico het systeem aanleggen. Hiervoor is een programma van eisen opgesteld en is inmiddels een marktconsultatie gedaan.

3.2 Veiligheid

Het veiligheidsgevoel is gedaald in de woonwijken van Hoofddorp-Centrum en omgeving.

Stadscentrum Hoofddorp
In het centrum van Hoofddorp zijn in 2021 op het Burgemeester Van Stamplein veiligheidscamera's opgehangen vanwege de aanwezigheid van een criminele jeugdgroep en het enorme aantal fietsendiefstallen. Sommige voorzieningen, zoals de skatebaan en de JOP, lijken te moeten wijken voor de nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor is er geen voorziening meer voor de oudere jeugd in het centrum. Dat is in de andere wijken ook zo.

Graan voor Visch-Zuid
De problematiek op en rond de studentencampus Opaallaan is complex. Het gaat om problemen in de sociale sfeer, de veiligheid en leefbaarheid en de kwaliteit van de fysieke omgeving. Ook het niveau waarop de problematiek speelt verschilt. Meestal wonen de studenten hier maar kort. Daarom is de doorstroming groot. Daarnaast is er sprake van interventie op basis van individuele (sociale) casuïstiek die samenhangt met de aanwezigheid van drugs, grote sommen geld, wapens en andere misdrijven. In de openbare ruimte is er afvaloverlast.

Hoofddorp-Noord
De wens om van het bedrijventerrein Hoofddorp-Noord een woonwijk te maken wordt belemmerd door de ligging van de N201 (Weg om de Noord). De N201 moet worden afgewaardeerd om hier een woonwijk te kunnen maken en meer noordelijk moet een vervangende doorstroomroute komen. Dit is een proces van lange adem. Door deze beperking

investeren eigenaren momenteel niet meer in het bedrijventerrein. Bedrijven trekken langzaam weg waardoor er leegstand en verpaupering ontstaat. Zo wordt het gebied uitermate geschikt voor ondermijning.

Pax
In de omgeving van het scholencluster Nova College, Kaj Munk college en Hoofdvaart College is de overlast van jongeren op de omgeving groot. De inwoners van onlangs gebouwde starterswoningen merken dat dagelijks. Daarnaast zijn er verhalen van studenten dat drugs makkelijk in de omgeving te verkrijgen zijn. Ook de verkeersveiligheid staat onder druk. De Paxlaan en de kruisingen met Kaj Munkweg en Kruisweg zijn niet juist ingericht om de gigantische hoeveelheid studenten in piekmomenten aan te kunnen. Zie onder 3.1.2 Mobiliteit en Parkeren.

3.3 Economie

Stadscentrum Hoofddorp
Ondanks de huidige hoogconjunctuur is er relatief veel leegstand met 18% in 2021 in Hoofddorp Winkelstad. Voor een gezonde marktwerking is een leegstandspercentage rond de 5-6% wenselijk. Het aantal verkooppunten is licht afgenomen ten opzichte van 2020 van 328 naar 314 in 2021 en de totale verkoopoppervlakte is toegenomen. Daardoor is de vermindering van de leegstand van 20% in 2020 naar 18% in 2021 betekenisvol. Ook is het aandeel filialen hoog in vergelijking met andere centra van gelijke omvang. In Hoofddorp Winkelstad is dit ongeveer 60% van alle verkooppunten. In vergelijkbare centra is dit ongeveer 45%. Er zijn kortom relatief weinig lokale winkelbedrijven (lokaal ondernemerschap). Een meer divers en uniek winkelaanbod zorgt voor een hogere belevingswaarde. De goede bereikbaarheid, voordelig parkeren en de hoge organisatiegraad bepalen de score op de kwaliteit van Hoofddorp Winkelstad.

Bovendien is het centrum veilig en ziet het er over het algemeen netjes uit. Onder andere het cultuuraanbod in Stadscentrum Hoofddorp heeft een positieve invloed op de aantrekkingskracht. De horeca ligt verspreid en is relatief eenzijdig. Hoofddorp Winkelstad heeft volop toekomstwaarde. In het *Koopstromenonderzoek Randstad* (2018) behoort Hoofddorp Winkelstad tot de centrumgebieden met een omvang van 60.000 tot 100.000 vierkante meter. Ten opzichte van de vorige meting (2016) is deze groep centra kwetsbaarder geworden. Het economisch functioneren van dergelijke centra staat onder druk. Hoofddorp Winkelstad heeft goede cijfers op dit moment. Voor het behoud en kwalitatieve versterking van het voorzieningenaanbod is actie nodig. De urgentie om in te zetten op kwaliteit en vernieuwing is groot.

Hoofddorp Winkelstad is sinds 2012 een bedrijveninvesteringszone (BIZ). Hierin werken ondernemers samen aan de verbetering van hun gebied.

Het winkelcentrum zit in de categorie middelgrote steden die landelijk onder druk staan (hoge leegstand en teruglopende omzetten). Dit benadrukt de urgentie voor investeringen in het centrum. Een kwalitatieve versterking is nodig om de potentie van het stadscentrum volledig te benutten en te benadrukken.

De belangrijkste onderdelen van de koers uit het *Beleid voor commerciële voorzieningen Haarlemmermeer; regels en rek* (2019) zijn:

- Doorontwikkeling van regionaal koopcentrum naar een stadscentrum met meer ruimte voor ontmoeting en beleving;
- Toewerken naar deelgebieden met een eigen identiteit en aantrekkingskracht;
- Verbeteren en versterken van de routing en circuitvorming tussen het kernwinkelgebied en aanloopstraten;
- Verlengen en verbeteren van verblijfsduur en ontmoeten stimuleren;
- Het gezamenlijke verhaal van het centrum ontwikkelen en uitdragen om consumenten en bezoekers te trekken.

Het stadscentrum heeft niet alleen een functie voor heel Hoofddorp, de gemeente en de regio, maar ook voor omwonenden. Consumenten waarderen – in vergelijking tot centra van gelijke omvang – de goede parkeermogelijkheden voor de auto, de veiligheid en het winkelaanbod als sterk bovengemiddeld. Winkels in het stadscentrum zijn hoofdzakelijk gericht op het midden- en lage prijssegment, passend bij het merendeel van de aanwezige doelgroepen in de omgeving.

Graan voor Visch-Zuid
Gelegen aan de zuidkant van Hoofddorp ligt bedrijventerrein Graan voor Visch-Zuid. Het terrein van ongeveer 33 hectare is erg goed bereikbaar door de ligging vlak bij de luchthaven Schiphol en de snelwegen A5 en A4. Ook met het openbaar vervoer is Graan voor Visch-Zuid goed te bereiken door de nabijheid van station Hoofddorp. Graan voor Visch-Zuid heeft een multifunctioneel karakter. Behalve de 250 bedrijven is hier onder andere het Luchtvaartcollege

gevestigd. Aan de Opaallaan heeft Stichting Duwo tien woontorens met studentenwoningen. Zie ook onder 3.1.1. Wonen en 3.4.4 Jeugd en Onderwijs. In 2019 is hier een bedrijveninvesteringszone (BIZ) opgericht.

Hoofddorp-Noord
Haarlemmermeer beschikt met het bedrijvenpark Hoofddorp-Noord over een werklocatie voor middelgrote bedrijven: 250 ondernemingen geven werk aan ruim 2.000 mensen. Bedrijvenpark Hoofddorp-Noord is een gemengd bedrijvenpark in het middensegment met zowel lokaal, regionaal als landelijk opererende bedrijven. Hoofddorp-Noord is tegelijkertijd een verouderd bedrijventerrein. Dit is terug te zien in de matige kwaliteit van afzonderlijke bedrijfspanden, de openbare ruimte en de matige bereikbaarheid. Dit gaat ten koste van de economische waarde van het bedrijventerrein en de afzonderlijke waarde van de bedrijfspanden.

Uit onderzoek is gebleken dat met relatief kleine ingrepen te voorkomen is dat de kwaliteit van het terrein verder afglijdt. Zie ook onder 3.2 Veiligheid. In de toekomst wordt dit bedrijventerrein tot woningbouwgebied getransformeerd. Een deel is nu in voorbereiding. Zie bij 3.1.1 onder wonen in Hoofddorp-Noord. Er zijn 2 coffeeshops in het gebied. Dat zijn de enige twee in Haarlemmermeer.

Beukenhorst-Zuid
Onlangs hebben wij ingestemd met de verkoop en levering van het perceel grond onder het biologisch paviljoen aan de Scorpius 151. Daarmee verdwijnt de moestuin en het paviljoen.

Beukenhorst-Oost
Voor Beukenhorst-Oost zijn geen concrete ontwikkelingen te melden.

Beukenhorst-Oost-Oost
Beukenhorst-Oost-Oost (BOO) is een nieuw te ontwikkelen kantoren- en bedrijvenlocatie ten oosten van Beukenhorst-Zuid en Beukenhorst-Oost. De gemeente heeft in 2003 hiervoor een samenwerkings- en koopovereenkomst gesloten. Hierin zijn afspraken gemaakt over de gezamenlijke ontwikkeling en realisatie van BOO en het terugleveren van een gedeelte van de gronden. Die zijn eerder in zijn totaliteit aan de gemeente geleverd.

In 2019 heeft de gemeente Plabeka verzocht om vóór 2030, in plaats van de 25.000 vierkante meter BVO kantoorruimte, in totaal 100.000 vierkante meter op BOO te mogen realiseren (conform collegebesluit 2018.0079027). Plabeka heeft het verzoek voor de ontwikkeling van 100.000 vierkante meter kantoor op BOO daarop overgenomen binnen de hierover gemaakte regionale afspraken. In Plabeka is voor de volledige ontwikkeling van BOO 250.000 vierkante meter BVO kantoorruimte en zestien hectare bedrijventerrein voorzien.

Inmiddels is een actualisatie van het masterplan uit 2003 en marktanalyse afgerond. Vanwege onder andere de ontwikkelingen rondom corona is de marktanalyse in 2021 nogmaals geactualiseerd.

Gegeven de ontwikkelingen rondom het stationsgebied, de Noord-Zuidlijn en de brede beschouwing van de werklocaties in Haarlemmermeer is met onze ontwikkelpartijen afgesproken om ons in 2022 te bezinnen hoe verder.

Uitbreiding werkingsgebieden Natuurnetwerk Nederland, Bijzonder Provinciaal Landschap en Erfgoederen
Gedeputeerde Staten hebben bij besluit van 11 januari 2022 de werkingsgebieden van onder andere Natuurnetwerk Nederland, Bijzonder Provinciaal Landschap en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde op bepaalde punten gewijzigd. Een van de wijzigingen betreft de begrenzing van het werkingsgebied van het erfgoed de Stelling van Amsterdam. De gemeente heeft een pro-forma beroepschrift ingediend. Met de provincie Noord-Holland inventariseren wij nu de consequenties van dit besluit inhoudelijk, privaatrechtelijk en financieel.

De President
In het zuidoosten van Hoofddorp ligt het ruime en stijlvolle bedrijvenpark De President. Het bijzondere van dit park is de combinatie van landschappelijke schoonheid, moderne architectuur en een praktische benadering van ruimtegebruik. In 3 fases wordt dit bedrijvenpark ontwikkeld en uitgegeven aan lokale, regionale en internationaal georiënteerde bedrijven. De President 1.1 is inmiddels voor 80% uitgegeven. Een deel van het beoogde bedrijventerrein gaat nog een transitie naar woningbouw maken onder de naam Rooseveltpark. De President 1.2 is inmiddels voor de helft uitgegeven. Voor De President 2.0 gaat de uitgifte over een aantal jaren van start. Aan de westzijde ervan is eveneens een transitie naar woningbouw gaande, onder de naam Lincolnpark. Het eerste deel is inmiddels gerealiseerd.

Luchtfoto met linksboven op de foto de bouwplaats van het intercity hotel, tevens de entree van het Schiphol Trade Park.

Schiphol Trade Park
Schiphol Trade Park ligt in het hart van de Metropoolregio Amsterdam, direct naast Schiphol met een eigen afrit aan de A4 en via de A5 verbonden met de haven van Amsterdam. Schiphol Trade Park bestaat uit 6 onderscheidende vestigingsmilieus die elkaar versterken. Elk milieu is ingericht voor specifieke bedrijven en heeft zijn eigen unieke kenmerken: Logistics Zone, Green Datacenter, Campus, Energy Hub, C-Bèta, A4 Sky Zone en Stationsgebied.

Schiphol Trade Park heeft de ambitie het meest duurzame en innovatieve business park van Europa te zijn. Dat doet het door circulaire principes toe te passen. Zo wordt er bij de gebiedsinrichting onder andere nagedacht over het gebruik van groene energie, hergebruik van grondstoffen, duurzame mobiliteit en een duurzame omgang met water. Deze maatregelen bieden elk bedrijf een waardevaste locatie, voor nu en later. Tegelijkertijd werkt Schiphol Trade Park zo mee aan de transitie naar een meer circulaire economie.

Wijkwinkelcentrum Pax
Het buurtwinkelgebied in Pax in Hoofddorp is verouderd. De supermarkt heeft enkele jaren geleden aangegeven uit te willen breiden. Om het gebied leefbaarder te maken heeft de eigenaar van het winkelcentrum in het verleden verschillende pogingen ondernomen om gezamenlijk met zijn buren tot een verbeterd winkelcentrum te komen. Dit wil echter niet lukken omdat verschillende belangen dit bemoeilijken.

Wij hebben daar zelf ook een pand dat echter nog vijf jaar wordt gebruikt om woonurgenten te huisvesten. Hier ligt een grote taakstelling. Daarnaast willen wij voorkomen dat er straks alleen een supermarkt komt zonder buurtwinkels en andere voorzieningen. De eigenaar van het buurtwinkelcentrum heeft eenzelfde visie op de toekomst, maar ook haast en een minder gemeentelijk gewenst alternatief. Uiteraard proberen wij toch zaken te koppelen om het winkelcentrum Pax te verbeteren. De oorspronkelijke doelstellingen blijven daarbij het uitgangspunt.

Als er zicht is op een nieuw buurtwinkelcentrum zoals bedoeld in het conceptplan, werkt de gemeente mee aan een bestemmingsplanprocedure. We willen nu stapsgewijs die doelstellingen bereiken, onder meer door het pand voor woonurgenten na vijf jaar in te zetten voor een nieuwe ontwikkeling met winkels in de plint en daarboven bijvoorbeeld sociale woningbouw.

Samenwerking op bedrijventerreinen
De aanwezigheid van georganiseerd beheer in de vorm van een actieve ondernemers- en/of parkmanagementvereniging is een belangrijke voorwaarde voor de levensvatbaarheid van een bedrijventerrein. Dit komt de veiligheid, kwaliteit en leefbaarheid van het terrein ten goede. Met een bedrijveninvesteringszone (BIZ) investeren alle ondernemers gezamenlijk in de veiligheid, kwaliteit en leefbaarheid van het bedrijventerrein. Met een BIZ kan onder andere de veiligheid worden vergroot, de kwaliteit van de buitenruimte in overleg met ons worden verbeterd en kunnen de belangen van alle bedrijven worden behartigd. De oudste BIZ is in Hoofddorp Winkelstad. Zie ook onder Stadscentrum Hoofddorp.

Graan voor Visch-Zuid
In 2019 is de stichting BIZ Bedrijvenpark Graan voor Visch opgericht, met een dagelijks bestuur van enthousiaste gedreven ondernemers en ook eigenaren gevestigd op het bedrijventerrein. Zij hebben het initiatief genomen om collectief te gaan schakelen om verbetering te kunnen bewerkstelligen.

Met de ontwikkeling van het stationsgebied van Hoofddorp is Graan voor Visch-Zuid aangewezen als transformatiegebied. Het wordt een gemengd gebied voor wonen en werken. Bij deze transitie zijn wij in grote mate afhankelijk van investeringen vanuit het Rijk. Ondanks de prille plannen zijn oplettende vastgoedeigenaren op het bedrijventerrein tot de conclusie gekomen dat verder investeren in bedrijfspanden niet meer rendabel is en dat het beter is investeringen te temporiseren.

Hoofddorp-Noord
Begin 2019 hebben vijf betrokken ondernemers van het terrein de Vereniging Parkmanagement Bedrijvenpark Hoofddorp-Noord opgericht. Na de oprichting heeft de vereniging besloten om een onderzoek te starten naar de mogelijkheden voor het opzetten van een BIZ. Helaas is deze niet doorgegaan.

Schiphol Trade Park
Er liggen grote kansen om het deel van het stationsgebied dat op Schiphol Trade Park ligt, te ontwikkelen tot een internationaal zakelijk topmilieu. Het vormt de nieuwe schakel, van zo'n 30 hectare gebied, dat van Hoofddorp, via Schiphol, naar de Zuidas in Amsterdam loopt. Het is nu al een gebied waar internationale bedrijven zich graag vestigen. Het wordt een nieuw werkmilieu met een goede mix van kantoren, voorzieningen en bedrijven bij station Hoofddorp.

De President
In 2008 is de Vereniging Parkmanagement Bedrijvenpark De President opgericht met een vertegenwoordiging vanuit de gevestigde bedrijven. De vereniging, waarin ook de gemeente participeert, is verantwoordelijk voor een blijvende kwaliteit van het terrein. Dit is van cruciaal belang voor een goed vestigingsklimaat.

Bedrijvenpark De President

3.4 Sociaal

De sociale structuur van verschillende delen van Hoofddorp-Centrum en omgeving staat onder druk. In Pax komt dat door de veroudering. Ouderen kunnen geen geschikte woonruimte vinden, waardoor ze blijven wonen in een te grote eengezinswoning.
De wijk Pax heeft twee gezichten. Het inkomensniveau ligt hoog en het aantal arme huishoudens laag. Toch woont ook hier een groep kwetsbaren, vooral alleenstaanden. Veel van de eerste inwoners hebben inmiddels de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Sommigen zijn – door het overlijden van hun partner – inmiddels alleen komen te staan. Met de vergrijzing nemen ook gezondheidsproblemen en zorgbehoefte toe. Pax heeft het grootste aandeel mantelzorgers van de gemeente. Zet de vergrijzing verder door, dan zal de druk op de sociale netwerken sterk toenemen. De randvoorwaarden voor hulp en ondersteuning zijn in Pax echter gunstig. In de wijk wonen voldoende groepen – mensen met aanzienlijke financiële middelen, gepensioneerden met tijd en gezinnen met kinderen – die in potentie in staat zijn om elkaar te helpen.

Graan voor Visch is met maar liefst 51 verschillende nationaliteiten een zeer heterogene wijk. De sociale samenhang behoorde lang tot de laagste van Hoofddorp. De buurtcohesie is de afgelopen jaren sterk toegenomen en bevindt zich inmiddels op het Hoofddorps gemiddelde. Dit kan duiden op meer samenhang tussen groepen inwoners, maar kan ook het resultaat zijn van sterkere banden binnen groepen.

Vrijwilligers uit Graan voor Visch hebben in 2020 twee banken voor de moskee Ar-Rahman voorzien van nieuwe mozaïeksteentjes. Wethouder Marjolein Steffens-van de Water onthulde de banken op 19 augustus 2020 samen met Rita Meyer (mimosa mozaïek), Sonja Loos (de oudste vrijwilliger) en Niels (de jongste vrijwilliger).

3.4.1 Bewegen, spelen en recreëren

Naast de speelplekken in de woonwijken is het Stadspark de belangrijkste plek om te bewegen en te recreëren. In het Stadspark is een belevingstuin ingericht en er is een outdoor sportvoorziening.

De Heimanshof is een heemtuin waar veel kinderen en volwassenen komen. Het is de grootste heemtuin in Nederland met de meeste inheemse soorten.

3.4.2 De sociale basis: sport, welzijn en cultuur

Sinds kort zijn de netwerklunches in Graan voor Visch en Centrum samengevoegd, omdat hier veel dezelfde partners aanwezig waren. De bijeenkomsten vinden vier keer per jaar plaats op wisselende locaties. Daarnaast zijn twee keer per jaar netwerkbijeenkomsten voor geheel Hoofddorp.

- In Hoofddorp-Oost zijn verschillende voorzieningen gericht op sport: hockeyclub De Reigers, Volleybalclub Hoofddorp, Meersquash en Skicentrum Hoofddorp.
- In het stadscentrum is Tennisvereniging Hoofddorp gevestigd, evenals Topsport Haarlemmermeer. Topsport Haarlemmermeer is medeverantwoordelijk voor uitvoering van het topsportbeleid van de gemeente. Een van de taken van het topsportloket is het ondersteunen van talenten, topsporters en topsportverenigingen in de regio.
- In de gymzaal van de J.P. Heijeschool worden gevechtskunstlessen gegeven.
- In de sportzaal in Pax is ook een vechtsportschool actief en de gymnastiekvereniging SV Pax. In Hoofddorp-Noord is een particuliere sportschool gevestigd.
- Het Cultuurgebouw is de belangrijkste culturele ontmoetingsplek van Haarlemmermeer en staat aan het Raadhuisplein in Hoofddorp. Het is dé plek voor een voorstelling of concert, een diner met een schrijver, muziekles, een cursus of workshop beeldende kunst, een cd-opname of een drankje in het Duycker Café. In het Cultuurgebouw is sprake van een verhaal, verteld door de vier partners: de Bibliotheek Haarlemmermeer, Pier K, Podium Duycker en Schouwburg De Meerse.
- In wijkcentrum De Boerderij zijn vele verenigingen actief zoals Muziekvereniging Excelsior Hoofddorp.

3.4.3 Maatschappelijke voorzieningen in de wijk

In Hoofddorp-Oost en -Noord ontbreken ontmoetingscentra. Wel is er wijkontmoetingscentrum ONS (Oost, Noord, Samen) in verzorgingshuis De Meerstede. Ook in Stadscentrum Hoofddorp is er geen ontmoetingscentrum. Met de komst van de grote hoeveelheid woningen in Hyde Park en het stationsgebied wordt de vraag naar deze voorzieningen groter en de druk op de omliggende ontmoetingscentra groot. Doelgroepenhuisvesting (zoals in Lincolnpark fase1, Lutulistraat, studentenwoningen van DUWO aan de Opaallaan) heeft een effect op het gehele gebied. Doordat groen in de wijken onder druk staat, is het voor inwoners lastiger om buiten te recreëren en te bewegen. Zeker in wijken waar veel ouderen of mensen met overgewicht wonen, zorgt dit voor vereenzaming.

Het Oude Buurtje heeft een actieve buurtvereniging. Die heeft als doel om het contact tussen buurtbewoners van het Oude Buurtje te versterken en zo een steentje bij te dragen aan een fijne samenleving. Dit doet zij door het activiteiten te organiseren, maar ook door de inwoners te informeren over allerlei zaken die spelen in de buurt.

In Graan voor Visch organiseren verschillende organisaties in het wijkcentrum De Nieuwe Silo veel activiteiten voor en door inwoners. Diverse lokale verenigingen weten het sociaal cultureel centrum te vinden voor hun activiteiten, zoals de modelbouwvereniging, schaakclub, bingo en de wijkraad Graan voor Visch. Er is met regelmaat een dinercafé waar buurtbewoners kunnen aanschuiven voor een driegangenmenu. Er is ook een inloopspreekuur voor migranten. Vrijwilligers organiseren activiteiten in de wijk. Het aanbod is groot: van kickboksen tot knutselen, van een kookcursus tot bijles. Ook is er in Graan voor Visch jaarlijks een wijk- én eindejaarsfeest.
Naast het wijkcentrum is het sociaal cultureel centrum het P-Punt gevestigd. Dat doet aan talentontwikkeling in samenwerking met MeerWaarde. In het P-Punt kunnen persoonlijke wensen en mogelijkheden worden besproken. Er worden verschillende trainingen gegeven om nieuwe vaardigheden aan te leren.

In Pax is wijkcentrum De Boerderij waar activiteiten van vele lokale verenigingen plaatsvinden, zoals van muziekvereniging Excelsior Hoofddorp, de tafeltennisvereniging, de Computerclub Hoofddorp (CCH), de klaverjasclub, de bridgeclub, yogalessen, een amateur bierbrouwvereniging, een goochelclub en eetclub De Wissel. Meerwaarde geeft cursussen en er is een peuterspeelzaal.

3.4.4 Jeugd en onderwijs

Hoofddorp-Centrum heeft zes scholen voor regulier primair onderwijs: IKC Wereldwijs, De Klimop en de Juliana van Stolbergschool, Dik Trom, de J.P. Heijeschool en de 1e Montessorischool. PI-school De Ster is een school verbonden aan een pedologisch instituut. Er is ook samenwerking met Levvel, centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie.

Er zijn vijf scholen voor voortgezet onderwijs: het Kaj Munk College, het Nova College, het Altra College voor speciaal onderwijs, het Hoofdvaart College en De Linie. De laatste twee scholen verhuizen naar Lincolnpark.

Een deel van de problematische jeugdgroep in het centrum van Hoofddorp heeft zich doorontwikkeld tot een startende criminele jeugdgroep. In 2021 zijn er twee steekincidenten geweest tussen de jongeren van deze groep in

het centrum van Hoofddorp. Daarnaast is een aantal jongeren betrokken geweest bij straatroven. In de aanpak van deze groep hebben we naast de vaste samenwerkingspartners (politie, handhaving en Meerwaarde) ook Halt, leerplicht, de scholen en schoolcoaches betrokken en hebben we een uitgebreide analyse van de groep gemaakt. Een van de constateringen is dat de groepsdruk in deze groep behoorlijk groot is en er ook invloed is van een groep volwassenen die op het Burgemeester Van Stamplein hangt.

De jeugdgroep bestaat uit een harde kern met een flexibele schil waarvan de samenstelling wijzigt. Daarnaast zien we dat een aantal andere jongeren uit de flexibele schil, mede door de positieve invloed van de voetbalactiviteit van Maatvast in Graan voor Visch, niet meer gezien wordt in het centrum.

Er zijn veel individuele trajecten opgestart in samenwerking met ketenpartners zoals het Meerteam, jeugdreclassering en Raad voor de Kinderbescherming. Gezien de grootte van de groep en de veelheid van de individuele trajecten, ontstond behoefte aan een casusregisseur. Daarom zijn we per 1 januari 2022 gestart met een pilot met een casusregisseur voor de duur van een half jaar.

Om de overlast te beheersen is de wens om een nieuwe JOP (jongerenontmoetingsplek) te plaatsen nabij de winkels ter vervanging van de JOP op het Raadhuisplein.

3.5 Samenwerking met partners

Stadscentrum
In de uitvoeringsagenda het Beleid voor commerciële voorzieningen Haarlemmermeer; regels en rek staan voor Hoofddorp-Centrum duidelijke maatregelen op diverse gebieden. Zie verder onder Stadscentrum Hoofddorp en bij Samenwerking op bedrijventerreinen.

Woonwijken
In alle woonwijken is er een wijkraad. In Hoofddorp-Centrum en in Pax is begin 2022 een wijkraad opgericht.

In alle woonwijken organiseren we vier keer per jaar een gebiedsoverleg. Hierin zijn alle betrokken partners in de wijk aanwezig. De gebiedsoverleggen in Graan voor Visch en Centrum lopen al jaren en worden goed bezocht. De overleggen In Hoofddorp-Noord en Hoofddorp-Oost zijn nieuw en zeker bij het overleg in Hoofddorp-Oost moeten de partners nog heel erg wennen.

Bedrijventerreinen
We hebben regelmatig overleg met de parkmanagement- of de BIZ-verenigingen. Zie verder bij Samenwerking op bedrijventerreinen.

4. Belangrijkste vraagstukken

De grootste vraagstukken en daarmee uitdagingen zijn:

- De woningontwikkeling in relatie tot de leefbaarheid in de verschillende wijken en bedrijventerreinen.
- De samenhang in de ontwikkelingen van Stadscentrum Hoofddorp en Stationsgebied.
- Gekoppeld hieraan is de verkeersopgave voor parkeren en bereikbaarheid.
- De sociale voorzieningen moeten de groei van het aantal woningen kunnen bijbenen. Deze voorzieningen dragen ook bij aan leefbaarheid en (sociale) veiligheid.

Hoofddorp wordt een stad. De groei is ongekend en de uitdaging hierbij is het goed laten aansluiten van de moderne nieuwe stad op het bestaande (historische) dorp, zowel fysiek, maatschappelijk als sociaal. Met de komst van nieuwe inwoners wordt de vraag naar ontmoeting in wijkcentra groter. De behoeft aan sport en recreatie neemt toe, maar tegelijkertijd wordt met de verdichting de ruimte om te recreëren en te sporten kleiner.

Het centrum is een efficiënt regionaal koopcentrum met enorme potentie. Veel vastgoedeigenaren zien daarom de noodzaak om te investeren in nieuw vastgoed met nieuwe winkels. Alhoewel het aantal vierkante meters ongeveer gelijk blijft, is er wel zorg of al deze nieuwe ruimte een kwalitatieve passende invulling krijgt. Deze groei heeft ook invloed op de mobiliteit. De reistijden met de auto zullen toenemen, zowel binnen Hoofddorp als Hoofddorp uit. Parkeren zal uitdagender worden en het is niet vanzelfsprekend meer dat je altijd snel een lege parkeerplek vindt.

Voor inwoners is de groei dus niet alleen een fysieke verandering. Het wordt ook voelbaar in hun manier van handelen en denken. Straks ga je niet meer voor een boodschap naar het dorp en accepteer je langere reistijden met de auto.

Voor een groot deel van onze ontwikkelambities zijn we afhankelijk van partners en derden. Het zijn de vastgoedeigenaren in het centrum die het meest ontwikkelen. Om de ontwikkeling van het stationsgebied mogelijk te maken, werken we samen met het Rijk, de provincie enzovoorts. Voor onze ontwikkelwens in Hoofddorp-Noord moeten we de provincie bewegen de N201 te verleggen.

Het feit dat de transitie van Hoofddorp-Noord *on hold* is gezet door een andere partner, is een voorbeeld van de negatieve effecten die plaatsvinden, vastgoedeigenaren investeren niet meer. Dit zorgt voor verpaupering en veiligheidsissues zoals ondermijning in het gebied. We zijn bij veel ontwikkelingen in het gebied afhankelijk van andere partners. Wat in Hoofddorp-Noord nu gebeurt, kan ook op andere plekken, zoals Graan voor Visch Zuid gebeuren.

Ook wijkraden en ondernemersverenigingen maken zich zorgen:

- Komen er in een nieuwe wijk als Hyde Park, die qua groei in het begin werd vergeleken met eenzelfde aantal inwoners dat Haarlemmermeer erbij kreeg bij de herindeling, wel voldoende maatschappelijke en sociale voorzieningen?
- Zorgt de ontwikkeling van Stadscentrum Hoofddorp met een toename van winkels, horeca en woningen voor een onacceptabele toename van verkeer op de A-weg in Graan voor Visch? Dat is een grote zorg van de wijkraad.
- Worden de bestaande wijken niet vergeten? Pax staat al jaren in de planning vanwege klimaatadaptatie, maar het project wordt niet uitgevoerd tot grote zorgen van de initiatiefnemer van de wijkraad in oprichting. En hoe zit het met de energietransitie?
- Sluiten straks de mooie nieuwe projectdelen van Stadscentrum Hoofddorp wel aan op de bestaande stadsdelen van Hoofddorp Winkelstad?

Dit zijn zorgen waar wij de komende vier jaren antwoorden op moeten vinden. En samen met onze partnerorganisaties, wijkraden, ondernemers en verenigingen bewoners moeten uitleggen wat er gaat gebeuren.

5. Gebiedsagenda

De gebiedsagenda beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen en vraagstukken die de komende jaren (2022-2026) spelen in het gebied Hoofddorp-Centrum. De agenda heeft als doel om overzicht te geven en om te monitoren.
De gebiedsagenda hebben we opgesteld in augustus 2022. Aan deze agenda kunnen geen rechten worden ontleend. De diverse planningen zijn afhankelijk van ruimtelijke procedures en/of uitvoering (door derden). Voor gedetailleerde overzichten verwijzen we naar de rapportages van de verschillende projecten/programma's. We actualiseren de gebiedsagenda medio 2024.

5.1 Fysiek

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Wonen					
			2022	**2023**	**2024 en verder**
Lincolnpark: *Bestemmingsplanprocedure* *Bouw centrumgebied* *Bouw eerste woningen*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ)	Q1-Q4	2023 t/m	2024 e.v. 2024 e.v.
Hyde Park; *Bouw eerste woningen* *Eerste oplevering*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaars	Q3-Q4	2023 t/m	2027
Stadscentrum P*lanontwikkeling en realisatie*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaars	2022 e.v.		
Stationsgebied *Planontwikkeling*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaars	2022 e.v.		
Victoriapark-Oost *Bestemmingsplanprocedure* *Of nieuw omgevingsplan*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ)		2023	
Hoofddorp-Noord, J.C. Beetslaan *Procedures*	Hoofddorp	Gemeente (PM) Ymere	2022 t/m	2023	
Hoofddorp-Noord, IJpolderstraat /Wieringerwaardstraat *Procedures*	Hoofddorp	Gemeente (RED) Ymere	Q3		
Hoofddorp-Noord, Stationsweg 36 *Planontwikkeling*	Hoofddorp	Gemeente (PM) Ontwikkelaar		2023	
Hoofddorp-Noord AM-locatie (Nieuwe Noord) *Ontwerpbestemmingsplan procedure* *Bestemmingsplan procedure* *Slopen en saneren* *Bouw woningen* *Opleveringen woningen*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaar	Q2-Q3 Q4	Q1 Q3	2025-2026

Hoofddorp-Noord, Dik Tromschool en omliggende organisaties *Maken van scenarioanalyse voor de gewenste ontwikkeling.*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ)	2022		
Hoofddorp-Oost, Hoofdweg 662 *Sloop huidige woningen* *Bouw woningen*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaars	Q4	Q2	
Hoofddorp-Oost Hoofdweg 634-640 *Bestemmingsplan procedure*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaar	Q3		

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Mobiliteit					
			2022	**2023**	**2024 en verder**
Verkeersstructuurplan (VSP) *Opstellen, inspraak,* *Vaststellen plan*	Hoofddorp	Gemeente (RED)	Q3	Q1	
Fietsplan *Vaststellen plan*	Hoofddorp	Gemeente (RED)	Q4		
Vervoerplan 2023 vervoersconcessie Amstelland-Meerlanden en Haarlem-IJmond *Presentatie nieuw vervoersplan 2023*	Hoofddorp (bushalte RK Kerk)	Gemeente (RED) VRA Connexxion	 Q3		
Kruispunten Rijnlanderweg, tijdelijke aanpassing *Planvorming* *Uitvoering*	Hoofddorp	Gemeente (RED)	2022	Q1	
Verkeersonderzoek scholencluster Paxlaan *Bespreken resultaten onderzoek* *Bepalen maatregelen*	Hoofddorp	Gemeente (RED)	. Q3 Q4		
Noord-Zuidlijn *Planvorming*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) NS Vervoerregio Prorail Metroproject	2022 e.v.		

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Parkeren					
			2022	2023	2024 en verder
Blauwe zone Graan voor Visch 16000 *Participatie*	Hoofddorp	Gemeente (B&O) G&R	Q3		
Blauwe zone Van den Berghlaan *Participatie*	Hoofddorp	Gemeente (B&O) G&R	Q3		
Stadscentrum *Planvorming*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ)	Q3	2023	

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Energietransitie					
			2022	2023	2024 en verder
Energie bespaaradvies *Informeren van inwoners*	Hoofddorp	Gemeente (RED) Energieloket	2022	2023	2024 e.v.

5.2 Veiligheid

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
			2022	2023	2024 en verder
Aanpak jongerenoverlast Hoofddorp-Centrum *Uitvoering plan van aanpak*	Hoofddorp	Gemeente (OOV) Politie MeerWaarde	Q3		
Graan voor Visch-Zuid, Duwo *Uitvoering plan van aanpak*	Hoofddorp	Gemeente (OOV)	2022		
Nieuw beleid: *Vaststellen integraal veiligheidsplan 2022-2026*	Haarlemmermeer	Gemeente (OOV) Veiligheidspartners	Q4		
Veiligheidsmonitor 2021 *Participatie dorps-wijkraden* *Uitvoeren*	Haarlemmermeer	Gemeente (OOV) Veiligheidspartners	Q3-Q4	Q1	

5.3 Economie

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
			2022	2023	2024 en verder
Winkelcentrum Pax *Herontwikkelen*	Hoofddorp	Gemeente (PM) Ontwikkelaar	?		
Gebouw Lutulistraat 140 *Exploitatie* *Planvorming*	Hoofddorp	Gemeente (PM)	2022 tot en met		2026 2026 e.v.
Uitvoeringsprogramma Stadscentrum *Uitvoeringsagenda*	Hoofddorp	Gemeente (GRM/ RED) Ondernemers Vastgoedeigenaren Ontwikkelaars SOHC	2022 tot en met	2023	
Toekomstige werklocaties *Procedures*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ)	2022 e.v.		
Uitvoeringsplan commerciële voorzieningen *Uitwerken programma*	Hoofddorp	Gemeente (RED) G&R	Q3		

5.4 Sociaal

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Bewegen, spel en recreëren					
			2022	2023	2024 en verder
Stadspark ontwikkeling			Q4	Q1-Q4	

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
De sociale basis: sport, welzijn en cultuur					
			2022	2023	2024 en verder

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
Jeugd en onderwijs					
			2022	2023	2024 en verder
Integraal Accommodatieplan *Wijkanalyse Hoofddorp Centrum*	Hoofddorp	Gemeente (GVZ) SSC G&R	 Q3-Q4		
Praktijkschool de Linie en het Hoofdvaart College Nieuwe locatie Lincolnpark *Opstellen voorlopig ontwerp* *Maken van definitief ontwerp* *Voorbereidende werkzaamheden en bouw*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Ontwikkelaar Dunamare	 Q2-Q3 Q3-Q4	 Q3 2023 e.v.	
Klimopschool ?	Hoofddorp	Gemeente (GVZ)	 ?		
Juliana van Stolbergschool en PI de Ster Nieuwbouw scholen *Aanleg tijdelijke parkeerzone* *Nieuwbouw Juliana van Stolbergschool* *Nieuwbouw PI de Ster* *Definitieve aanleg en inrichting parkeerzones*	Hoofddorp	Gemeente (PROJ) Meer Primair Levvel PI-scholen Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer	 Q3-Q4	 2023	 2024 2025
Dik Tromschool *Bouwen van nieuwe school, gymzaal en zorgcentrum en verhuizen Moskee.*	Hoofddorp	Gemeente (POJ, SSC, MOZ)	Q3-Q4		

5.5 Samenwerking met partners

Wat	Waar	Wie	Wanneer		
			2022	2023	2024 en verder
Meer voor Elkaar *Netwerkbijeenkomsten met sociale partners*	Hoofddorp	Gemeente (G&R) Partners	2022	2023	
Gebiedsoverleg per wijk *Vormgeven en continueren*	Hoofddorp	Gemeente (G&R) Partners	2022	2023	
Gebiedsteam Hoofddorp *Overleg met medewerkers gemeente over afstemming ontwikkelingen Hoofddorp*	Hoofddorp	Gemeente (G&R)	2022	2023	
Overleg met wijkraden per wijk *Bespreken thema's en ontwikkelingen*	Hoofddorp	Gemeente (G&R) Wijkraden	2022	2023	
Overleg met ondernemers *Bespreken thema's en ontwikkelingen*	Hoofddorp	Gemeente (G&R) Ondernemers	2022	2023	
Overleg met Parkmanagement- of de BIZ-verenigingen. Bedrijventerreinen *Bespreken thema's en ontwikkelingen*	Hoofddorp	Gemeente (G&R) Parkmanagement	2022	2023	